

שיג

רעיא מהימנא

תתז ובעשור לחודש השביעי, דאיהו תשרי. מקרא קדש יתיה לכם, דא יום הכפורים. דאיהו עשירי י', כליל מעשרת ימי תשובה. ותקיננו ביה ה' צלותין, לתברא יעם ה'. ימאי מקרא קדש. לאפרשא ליה משאר יומין, דאית בהו פולחנא דחול. ובגין דא, פל מלאכת עבודה לא תעשו.

תתח דיומין דאית בהון מלאכת חול, אינון מסטרא דעץ הדעת טוב ורע. דאתהפך ממטה לנחש, ומנחש למטה. לכל חד כפום עובדוי, ודא מטטרון מטה, נחש, סמאל. אבל בהאי יומא דאיהו יום הכפורים דאתקרי קדש, שלטא אילנא דחיי, דלא אשתתף עמיה שטן ופגע רע. ומסטריה לא יגורף רע. ובגין דא, ביה גייחין עבדין באילנא דחיי, וביה נפקן לחירות, ביה נפקי משלשליהון.

תתט אינון דאית עלייהו גזר דין, בנדר ובשבועה, ובגין דא תקינו למימר ביה, פל נדרי ואיסרי וכו', כולהון יהון שביתין ושביקין לא שרירין ולא קיימין. ובגין דא נדר וידן, דאיהו תפארת. ושבועה דאדני, דאיהו מלכות. דעבדו

מטורת הזהר

(7) (תהלים ה) ב"א ויה צ"ב.

חלופי גרמאות

ב מוסיף לה עם. ג מוסיף מאי מקרא קדש יהיה לכם דא יום הכפורים דאיהו עשירי י' כליל מעשרת ימי תשובה ותקיננו בו ה' צלותין לחברא עם ה'. מאי ד ל"ג מן ובגין עד אינון. ה מלאכה דחול. ו ר"ה. ז ולא וליג ומסטריה. ח מוסיף ואשתתפן גביה וביה.

מאמר

מאמר יום הכפורים

תתז ובעשור לחדש השביעי: שהוא תשרי, מקרא קדש יהיה לכם, זהו יום הכפורים, שהוא עשירי, שהוא י', שהוא כלול מעשרת ימי תשובה, והתקיננו בו ה' תפלות, כדי לחבר ה' עם ה', דחיינו החכמה עם הבינה, מהו מקרא קדש. היינו להבדיל אותו משאר הימים שיש בהם עבודה של חול, ומשום זה פל מלאכת עבודה לא תעשו.

תתח דיומין דאית בהון וכו': כי הימים שיש בהם מלאכת חול, הם מצד עץ הדעת טוב ורע, שנתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה לכל אחד לפי מעשיו, ומטטרון זה הוא מטה, וסמאל, הוא נחש. אבל ביום הזה שהוא יום הכפורים הנקרא קדש, שולט בו עץ החיים, שאינו מתחבר עמו השטן ופגע רע, ומצדו לא יגורף רע, אלא כולו טוב. ומשום זה, בו בעץ החיים ינותו העבדים, ובו הם יוצאים לחירות, בו יוצאים מכבליהם.

פירוש. ימות החול הם חג"ת נה"י דמטטרון, הנמשך מצד עץ הדעת טוב ורע (דפויי דף רנ"ה ע"א)

הסולם

יום הכפורים

שהוא המלכות וע"כ נוהג בימות החול טוב ורע, אם זכה, הוא דבוק במטטרון, הנקרא מטה. אם לא זכה, הוא דבוק בסמאל שהוא רע הנקרא נחש. וכן מתהפכת השליטה על האדם לפי מעשיו. שז"ס מטה המתהפך לנחש. כי המעשים מהפכים לו השליטה של טוב או רע. אבל ביוה"כ הנקרא קדש, שולט עץ החיים, שהוא ז"א, שכולו טוב ואין בו אחיזה לשטן וסמאל, והזוכה להתדבק ביוה"כ שה"ס עץ החיים, כבר יצא מכלל התהפכות ממטה לנחש, וזוכה להיות דבוק בו לנצחיות, ואין עוד לשום רע שליטה עליו. וזו"ס, לא יגורף רע. הנאמר על הזוכה להדבק בעץ החיים. וז"ש, וביה נפקן לחירות ביה נפקי משלשליהון. כי אז נעשים בני חורין ממלחמת הטוב ורע, ויוצאים מכבלי הסטרא אחרא לנצחיות.

תתט אינון דאית עלייהו וכו': אותם שיש עליהם גזר דין, בנדר ושבועה שלא לשנות הגזר דין, התקיננו לומר משום זה, כל נדרי ואיסרי וכו' כולהון יהון שביתין ושביקין לא שרירין ולא קיימין, אלא שיתבטל גזר הדין

רעיא מהימנא

שיר

על גלותא דלהון, בתחמה ובינה יהון שביקין ושבייתין לא שרירין ולא קיימין,
ונסלח לכל עדת בני ישראל. דחסד איהו מים. גבורה אש. תפארת אויר. ובגין
דא אוקמוה מארי מתניתין, התר נדרים פורחים באויר.

תתי ובגין דשבועה ממלכות, דאיהי לתתא מיניה. אוקמוה, נדרים על גבי
שבועות עולים. ועוד אוקמוה, כל הנשבע כאילו נשבע במלך עצמו. וכל הנודר
כאילו נודר בחיי המלך. המלך עצמו, אדני. חיי המלך, ידו. ובגין דא כי
ידור נדר לידו.

תתיא ואוף הכי אית רזא אחרא, חיי המלך, חכמה. הה"ד החכמה
תחיה בעליה. כל הנודר ביהנה, דאיהו תפארת. כאילו נודר בחכמה, דאיהו יו"ד
ה"א וא"ו ה"א, חיי המלך. וכל הנשבע באדני, כאילו נשבע במלך עצמו. עצמו
דא אימא עלאה, כאילו נשבע בה, דאיהי עצם השמים לטוהר. מסטרא דחסד,
עצם מעצמי. ובשר מבשרי, מסטרא דגבורה, דא מלכות. ובתחמה דאיהי חיי
תפארת, איהו סליק לאתקרי אדם, הה"ד פתפארת אדם.

תתיב ואתמר ביום הכפורים. ועניתם את נפשותיכם. ובכעשור לחדש

חלופי גרמאות

ט דאתקינו. י דעצם המלך וליג עצמו. כ בהוייה. ל ליג
חיי. ח מוסף החיר ובעשור.

טז ספרא דצניעותא טו צ"מ.

מסורת הזהר

ח (במבר טו). ו (שם ל) ויקרא עז צ"י. ט (קהלת ז)
לעיל אות תקטו צ"ב. טו (שמות כד) בשלח קל צ"ע.
פ (בראשית ב) לעיל אות תשסא צ"ר. צ (ישעיה מד)
משפטים קלו צ"ג. ק (ויקרא טז)

יום הכפורים

יש סוד אחר, חיי המלך הם חכמה, ז"ש
החכמה תחיה בעליה. לפיכך, כל הנודר בהייה,
שהוא תפארת, הוא כאלו נדר בחכמה דז"א,
שהוא הייה במילוי אלפין כזה. יוד הא ואו
הא, שהוא חיי המלך, שהוא חיי ז"א. וכל
הנשבע באדני, הוא כאלו נשבע במלך עצמו.
היינו, כי עצמו, היא אמא עליונה, דהיינו
בינה, שדומה כאלו נשבע בה, שהיא עצם
השמים לטהר. שהם המוחין של המלכות.
כי מצד החסד נקראת המלכות עצם מעצמי.
ומצד הגבורה נקראת המלכות ובשר מבשרי.
ובחכמה שהיא חיי התפארת, דהיינו המוחין
שלו, הוא, תפארת, עולה להקרא אדם, שהוא
בגימטריא מ"ה כהייה במילוי אלפין הנ"ל,
ז"ש, כתפארת אדם. כי תפארת נקרא אדם
בזמן שיש לו המוחין דחכמה. שה"ס, שנקרא
בהייה דאלפין שבגי' מ"ה.

תתיב ואתמר ביום הכפורים וכו':
ונאמר ביום הכפורים, ועניתם את נפשותיכם.
וכן וכעשור לחדש השביעי הזה תענו את
נפשותיכם. והתקינו בה, ה' עינים, כדי
שתתלבן

הסולם

מאמר

הדין מעליהם. ומשום זה, הנדר, הוא בשם
הייה, שהוא תפארת, והשבועה היא בשם
אדני, שהיא מלכות, שהם גרמו בעונותיהם
על הגלות שלהם. הנה על ידי חכמה ובינה
יהיו נעזבים ומושבתיים, לא יהיו חזקים ולא
יתקיימו, ונסלח לכל עדת בני ישראל. החסד
הוא מים, הגבורה היא אש, התפארת הוא
אויר, וכיון שהנדרים הם בתפארת, שהוא
אויר, ע"כ העמידו בעלי המשנה, התר נדרים
פורחים באויר, שהתתר מן חכמה ובינה פורח
באויר שהוא תפארת ומבטל מעט את הנדר.

תתי ובגין דשבועה ממלכות וכו':
ומשום שהשבועה היא ממלכות, שהיא למטה
מנדר שהוא בתפארת, העמידו שנדרים עולים
על השבועות, ועוד העמידו, כל הנשבע כאלו
נשבע במלך עצמו, וכל הנדר כאלו נודר
בחיי המלך. המלך עצמו, הוא אדני שהיא
מלכות. חיי המלך, הם הייה, שהוא ז"א,
שממנו החיים אל המלך שהיא המלכות. ומשום
זה כתוב, כי ידור נדר להייה. שהוא ז"א.

תתיא ואוף הכי אית וכו': ואף כך,
(דפו"י דף רבי"ה ע"א * דף רבי"ה ע"ב)

שמו

רעיא מהימנא

השביעי הנה תענו את נפשותיכם. תקינו ביה ה' ענויים, בגין דתתלבן ה' ועינא בה' עלאה, דאיהו ה' צלותין. לקיים בישראל, ו אם יהיו חטאיכם פשנים פשלג לבינו. והאי איהו דנא דלשון של זהורית, בגין דכל חובין דישראל מטון לגבי מלכות. ותשובה דאיהי בינה, מלבנת לון. בגין דאתמר בה, השוכן אתם בתוך טומאותם. וד' בגדי לבן, וד' בגדי זהב למלכש, יאהדונהי.

תתיג) ותקינו לתקוע שופר ביום הכפורים, לסלקא קול דאיהו ו', לחרות. דאתמר בה, ככל צרתם לו צר, בא', וכו', קני וכתוב. ועבודת יום הכפורים איהי באריכות, ואיהי פלילא מתלת דרגין, במחשבה דבור ומעשה.

תתיד) בחמשה עשר יום לחדש השביעי וגו', דאיהי תשרי, מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו וחרגותם אותו חג ליי' שבעת ימים וגו'. בחמשה עשר, מסטרא דג'ה. וחרגותם אותו, דא אות ו', עמודא דאמצעייתא. שבעת ימים, מסטרא דבת שבע, דאיהי מלכות. אבהן, ורעיא מהימנא, ואהרן, דוד ושלמה, ה' א' אינון שבע, לקבל שבע ספיראן. אנה בעינא לתקנא לכון סבה, דאיהי אימא עלאה, לסככא עלייהו, כאמא על בנין.

חלופי גרסאות

1 בישראל. 2 ממגן; מטאן. 3 מלכות. 4 ל"ג למלכש. 5 מוסיף וכתוב הכא. 6 בעבודת. 7 ל"ג יום הכפורים. 8 ל"ג בחמשה עשר מסטרא דיייה. 9 מוסיף דאמצעייתא, ח"ג חסד גבורה. א ל"ג ואהרן. ב ה' אתון. ג עלייכו.

מסורת הזהר

1 (ישעיה א) שמות קיר צ"פ. 2 (ויקרא טז) תצוה מב צ"ל. 3 (ישעיה סג) ויקרא קנג צ"ג. 4 (ויקרא כג) אמור צד צ"ד.

יום הכפורים

עינויים, והדינים שמקודם הוא בבינה בקו שמאל שלה. ובסוד תקיעת שופר מעלים ז"א ג"כ שם לבינה, וע"כ יש כתיב וקרי בא' ובז'. אשר האי רומזת על הבינה, בסוד אלף בינה. והוי' רומזת על ז"א שעלה לבינה. ועבודת יום הכפורים היא באריכות, והיא כלולה מג' מדרגות, מחשבה, דבור, ומעשה.

מאמר חג הכסות

תתיד) בחמשה עשר יום וגו': בחמשה עשר יום לחדש השביעי וגו' שהוא תשרי, מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו וחרגותם אותו חג לה' שבעת ימים וגו'. בחמשה עשר, היינו מצד י"ה, שהם חכמה ובינה, וחרגותם אותו, הוא אותיות אות ו', שהוא עמוד האמצעי דהיינו ז"א. שבעת ימים, היינו מצד בת שבע שהיא מלכות, שהיא ה' אחרונה. האבות שהם חג"ת, ורעיא מהימנא, שהוא נצח, ואהרן, שהוא חוד, דוד שהוא מלכות, ושלמה, שהוא יסוד הנקרא שלום

הסולם

מאמר

שתתלבן ה' הקטנה, שהיא מלכות, בה' עליונה שהיא בינה, שממנה נמשכים העינויים, דהיינו מקו שמאל שלה, שהם ה' תפלות, לקיים בישראל, אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו. וזה הוא סוד של לשון של זהורית, שהיו קושרים על פתח האולם מבפנים, וכיון שהגיע השעיר למדבר היה מלבין. (יומא טז.) משום שכל עונות בית ישראל מגיעים למלכות, והתשובה, שהיא בינה, מלבנת אותם. משום שכתוב בה, במלכות אני ה' השוכן אתם בתוך טומאותם. וד' בגדי לבן וד' בגדי זהב, ללבוש, ה"ס יאהדונהי שהוא שילוב הוי"ה אדני, כי ד' בגדי לבן ה"ס ד' אותיות הוי"ה. וד' בגדי זהב ה"ס ד' אותיות אדני.

תתיג) ותקינו לתקוע שופר וכו': והתקינו לתקוע שופר ביום הכפורים, להעלות קול, שהוא ו' דהויה, דהיינו ז"א. לחרות, שהוא בינה. שנאמר בה, ככל צרתם לו צר. אשר לו הוא בא' ובז' דהיינו קרי וכתוב, כי כתיב בא' וקרי בז'. כי ככל צרתם רומז על ה' (דפושי דף רביה צ"ב)

שמו

רעיא מהימנא

תתמו) ובגין ז' ספינאן אמר קרא, א פי בספות הושבתי את בני ישראל, במפקנותהון מארעא דמצרים, בז' ענני כבוד. ד סופה באת ר', איהו ברזא ד' דתרין בגין, ידוד אדני. והכי סליק סופ"ה בחושפן יאהדונהי. תרין פרוכים, דהם א סוככים בכנפיהם על הכפורת ופניהם איש אל אחיו.

תתמו) ואית עשרה טפחים בפרוכים מתתא לעילא, מרגליהון עד רישיהון, ומרישיהון ועד רגליהון, ושתיין על טפח דאיהו י'. ועשרה ועשרה מעילא לתתא, ומתתא לעילא, היינו יו"ד. ובג"כ, שיעורא דספה אמרו רבנן, לא פחות מעשרה, ולא למעלה מעשרים. ספה העשויה ככבשן מסטרא ידאימא, עלה אתמר, א והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו יי' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן. וכלא חד. תתיז) א וסכה תהיה לצל יומם, ידסכך בעינן. וסכך אתעביד לצל. דאתמר ביה, א בצל שדי יתלונן. ולא בצל ספת הדיוט, דאגין על גופא משמשא. אלא צל לאגנא על נשמתא. א בצלו חמדתי וישבתי. א אשר אמרנו בצלו נחיה בגוים. צל עם ס', איהי צלם. דאתמר ביה, א אף בצלם יתהלך איש. ס' סתומה אית לה ארבעה דפנות.

מסורת הוהר

ב) (שם. ג) (שמות כה) אחרי מות י"ז צ"ק (ד) (שם יט) לעיל אות תשניה צ"פ. ה) (ישעיה ה) להלן אות תתכט צ"ש ת"ז בהקדמה ב: ו) (תהלים צא) ת"ז תכ"א נח. תסב צד: ז) (שיר ב) לך עב צ"א. ח) (איכה ד) בחקותי י צ"צ. ט) (תהלים לט) ויחי מט צ"ב.

חלופי גרסאות

ד מוסיף סוכה אית באות ר' בסכות חסר ו' דאתמר בה בסכות תשבו שבעת ימים איהי אימא אבל סוכה. ה מוסיף דתיבין דתרין. ו טפחים. ז דגבורה. ח מוסיף הכבשן ואוקמה מאי (יחזקאל א') והחיות רצוא ושוב כאור היוצא מפי הכבשן. ט וכל. י ל"ג דסכך בעינן וסכך אתעביד לצל.

מאמר

הסולם

הג הסכות

שלום. הרי הם שבע כנגד שבע ספירות. אני רוצה לתקן לכם סוכה, שהיא אמא עליונה, שתסכך עליהם על שבע הספירות, כאם על הבנים.

תתיז) וסכה תהיה לצל יומם: היינו שצריכים לסכך. וסכך נעשה לצל, שנאמר בה, בצל שדי יתלונן, ולא בצל סוכת הדיוט המגין על הגוף משמש, אלא צל להגן על הנשמה. בסו"ה, בצלו חמדתי וישבתי. אשר אמרנו בצלו נחיה בגוים. צל עם ס' הוא צלם, שצל ה"ט הסכך, והס' ה"ט ארבע דפנות הסוכה. שנאמר בו אף בצלם יתהלך איש. ס' סתומה יש לה ארבעה דפנות. שה"ט ד' דפנות הסוכה. ומה

תתמו) ובגין ז' ספיראן וכו': ומשום ז' הספירות, אמר הכתוב, כי בסכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים, דהיינו בז' ענני כבוד. שה"ט ז' ספירות. סוכה עם אות ו' היא בסוד ב' בנים, שבינה מסככת עליהם, שהם הויה אדני, דהיינו ז"א ומלכות, שכך עולה סוכה בחשבון יאהדונהי, כי סוכה היא אותיות כ"ו שהיא בגי' הו"ה, וס"ה שהיא בגי' אדני. והם סוד ב' כרובים שהם סוככים בכנפיהם על הכפורת, ופניהם איש אל אחיו. שה"ט ז"א ומלכות.

תתמו) ואית עשרה טפחים וכו': ויש עשרה טפחים בכרובים, שהם זו"ן, ממטה למעלה, דהיינו ע"ס דאור חוזר, מרגליהם עד ראשיהם, וע"ס דאור ישר מראשיהם עד (דפו"י דף רנ"ה ע"ב)

שיז

רעיא מהימנא

תתיח ומה דאוקמוה שפתיים כהלכתן ושלישית אפילו טפח. ולמ"ד שלשה כהלכתן ורביעית אפילו טפח. ואינון בגין דא, תריין, תלת, ארבע, הא תשע, טפח איהי עשיראה, לאשלמא כל חסרון. ובגין דא, שיעור ספה לא פחות מעשר, דאיהי מלכות, עשיראה דכל דרגין. ולא למעלה מעשרין, דאיהי כ', פתר עליון, דלא שלטא ביה עינא. כבוד עלאה, עליה אמר משה, הראני נא את כבודך. ואתיב ליה קב"ה, לא תוכל לראות את פני. ולית כבוד, בלא כ'.

תתיט ובגין דא שיערו מארי מתניתין לקבליהו, ספה העשויה כמבוי, מסטרא דאת ב', כמין גא"ם, מסטרא דאת ג'. כמין צריף, מסטרא דאת ד'. ושבע אתוון אינון, בג"ד פפר"ת. כ', כבשן. ב', בורגנין. ושאר סכות. וכלהו רמיזי לגבי מארי מתניתין. ולית לארשא בהון.

תתכ ואינון לקבליהו שבועה ככבי לכת, ואינון דכר ונוקבא. ובגין דא אתקריאו ד' כפולות. כגון שבועה שרגין דמנרתא, דאתמר בה י' שבע ביום הללתיך. הכי שבעה ושבעה מוצקות. הכי שבועה ספיראן כפולות. ושבעה יומי בראשית לתתא, שבועה לעילא, אין כל חדש תחת השמש.

חלופי גרסאות

כ ל"ג מן כהלכתן עד כהלכתן. ל כלא; מוסף אלא כלא.
ח ל"ג ובג"ד. ו ל"ג שבע ביום הללתיך; ל"ג שבעה ושבעה מוצקות.

מסורת הזהר

י (שמות לג) ת"ז תסיט קטו. ט (תהלים קיט) לעיל
אות תתו צ"י. ל (זכריה ד) מקן עב צ"א. ט (קהלת
א) לך קיז צ"א.

חג הסוכות

הרומזים על ד' סוכות הפסולות, מחמת הדין שבהם, הכי רומזת על סוכה העשויה ככבשן, הב', על סוכת בורגנין, ושאר האותיות על שאר סוכות הפסולות שכולן רמוזות אצל בעלי המשנה. כגון סכת שומרי פירות סוכת רועים, סוכת כותים. וכו' (סוכה ח' ע"ב) ואין להאריך בהם.

תתכ ואינון לקבליהו שבעה וכו': והם כנגדם, דבג"ד כפר"ת, שבעה ככבי לכת. והם דכר ונוקבא. שבג"ד כפר"ת הרפויית הן בדכר, והדגושות הן בנוקבא. ומשום זה נקראים ד' כפולות וכמו שבעה נרות המנורה, שה"ס ז"ס חג"ת נהי"מ. שנאמר בה, שבע ביום הללתיך. וכך נאמר שבעה ושבעה מוצקות, שה"ס ד' כפולות, שהם שבע אותיות רפויית, ושבע אותיות דגושות, וכך שבע ספירות הן כפולות, שיש בהם ד' של דין וז' של רחמים. וכך שבעת ימי בראשית למטה, דהיינו ד' ספירות דמלכות, שהן דגושות בדינים, ושבע למעלה, דהיינו ז"ס דז"א, שהן רפויית מדינים. שעל ז"ס שלמטה, נאמר, אין כל חדש תחת השמש. כי כל החידושים באים משמש, שהוא

ז"ס

הסולם

מאמר

תתיח ומה דאוקמוה שתיים וכו': ומה שהעמידו שתיים כהלכתן ושלישית אפילו טפח. וכן למי שאומר שלשה כהלכתן ורביעית אפילו טפח, הם משום זה ג' שיעורים, שתיים שלש ארבע, שהם ביחד תשע, ששתים, הם חז"ב. שלש, הם חג"ת. ארבע, הם נהי"מ. והטפה שאמרו בשתיים ובשלש הוא העשירי, שהיא מלכות, המשלמת כל חסרון. ומשום זה שיעור סוכה לא פחות מעשר שהיא מלכות, שהיא העשירית של כל הספירות, ולא למעלה מעשרים, שהיא כ', הרומזת על כתר עליון שאין העין שולטת בו. שאין שם השגה. כבוד עליון, עליו אמר משה, הראני נא את כבודך. והשיב לו הקב"ה, לא תוכל לראות את פני ואין כבוד בלא כ'.

תתיט ובגין דא שיערו וכו': ומשום זה שיערו בעלי המשנה כנגדם, סוכה העשויה כמבוי, שהיא מצד אות ב'. וכמין גא"ם, שהיא מצד אות ג'. וכמין צריף שהיא מצד אות ד'. ושבע אותיות הן בג"ד כפר"ת, שהן הכפולות בדגש, הרומזות על ז"ס חג"ת נהי"מ על בחינת הדין שבהם, והם ראשי תיבות

(דפו"י דף רביה ע"ב)

שיח

רעיא מהימנא

תתכא לולב דא צדיק. דדמי לחוט השדרה, דביה ח"י חולצין, לקבל ח"י נענועין דלולב. ואינן לקבל ח"י ברקאן דצלותא. לקבל שמנה עשר אפרות, ודקבו ליי' בני אלים. לקבל שמנה עשר אפרות דק"ש. ונענוע לשית סיטרין, בחושבן ו'. תלת נענועין בכל סטרא, אינן ח"י.

תתכב לולב בימין, פליל ששה דאינן ג' הדסין, גדולה גבורה תפארת. ודמין לתלת גוני עינא. ב' בדי ערבות, נצח והוד. ודמין לתרין שפון. לולב, יסוד, דומה לשדרה. דביה קיום דכל גרמין. ועליה אמר דוד, כל עצמותי תאמרנה יי' מי כמוך. אתרוג, מלכות. דומה ללפא. דביה הרהורין.

תתכג ונענועין דהלל, אינן משותפין בנענועין דנטילת לולב, ואינן ח"י באנא. ח"י ח"י, בהודו תחלה וסוף. ח"י דנטילת לולב, הרי ע"ב. ובגין דא לולב בחושבן ח"ס, וד' מינין דלולב, הא חסד, דרועא ימינא. ובגין דא תקינו לולב בימין, א לסטרא דחסד. אתרוג לסטרא דגבורה, לשמאלא לפא. ובגין דא אתרוג הדומה ללב, תקינו למהוי ביד שמאל. כמה דאוקמוה, לולב בימין, ואתרוג בשמאלו. אינן לקבל זכור ושמור. ומאן נטיל תרנוייהו. עמודא דאמצעייתא. לולב בימיניה, ואתרוג בשמאליה.

מסורת הזהר

(תהלים כט) ב"א קעג צ"ב. (0) (תהלים לה) תרומה צו צ"מ.

חלופי גרסאות

0 ותלת. 1 מוסיף ו' לולב. 2 מינין; מנין. 3 בערבות וליג ב' בדי; ב' ערבות. 4 ורמזין. 5 ליג יסוד. 6 ליג דביה. 7 לנענועין. 8 ליג לסטרא דחסד אתרוג. 9 בימינא. 10 בשמאלא.

מאמר

ז"ס דז"א. ולא מתחת השמש, שהוא ז"ס דמלכות.

הפוסם

הג הסכות
כל העצמות, ועליו אמר דוד, כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך. האתרוג הוא מלכות, ודומה ללב, שבו הרהורים.

תתכג ונענועין דהלל אינן וכו': והנענועים של הלל הם משותפים בנענועים של נטילת לולב, והם ח"י נענועים באנא ה' הושיעה נא. ח"י ח"י בהודו הראשון והאחרון, ח"י שבנטילת לולב, הרי ע"ב נענועים. ומשום זה לולב בחשבון ס"ח, ועם ד' מינים דלולב הוא בחשבון ע"ב, והוא בחשבון חסד, שהוא זרוע הימין. ומשום זה, התקינו, שהלולב יהיה בימין, לצד החסד, והאתרוג לצד הגבורה לשמאל, כנגד הלב. ומשום זה אתרוג הדומה ללב, התקינו שיהיה ביד שמאל. כמו שהעמידו, לולב בימין ואתרוג בשמאלו, והם כנגד זכור ושמור. ומי הוא הנטיל את שניהם, הלולב והאתרוג, הוא עמוד האמצעי, דהיינו ז"א, הלולב בימינו ואתרוג בשמאלו.

אתו

תתכא לולב דא צדיק וכו': לולב זה צדיק, שהוא יסוד. כי הלולב דומה לחוט השדרה, שיש בו ח"י טבעות, כנגד ח"י נענועים שבלולב. והם כנגד ח"י ברכות של תפלת העמידה, והם כנגד ח"י אזכרות, דהיינו שמות הויה, שבהבו לה' בני אלים. וכנגד ח"י אזכרות שבקריאת שמע. והנענוע של הלולב, הוא לששה צדדים, דרום צפון, מזרח, מעלה, מטה, ומערב. שהוא בחשבון ששה, וג' נענועים לכל צד, הם בחשבון ח"י.

תתכב לולב בימין כלי' וכו': הלולב נלקח ביד ימין, וכלול ששה, שהם, ג' הדסים, כנגד גדולה גבורה תפארת, והם דומים לג' צבעים שבעין, שהם לבן אדום ירוק. ב' בדי ערבות הם, נצח והוד, ודומים לב' שפתיים. הלולב, הוא יסוד, ודומה לשדרה, שבו קיום

(דפו"י דף רביה ע"ב *) דף רנ"ו ע"א

שינוי

רעיא מהימנא

תתכד אָתוּ אַכְהֵן, וְרַעְיָא מְהִימְנָא, יִואַהֲרֵן וְדוּד וְשְׁלֵמָה, וּבְרִיכוּ לֵיהּ, וְאָמְרוּ לֵיהּ, אַנְתָּ בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, וְחַבְרִיָּא דִּילָךְ דְּאִינוּן שִׂית, ׀ לְקַבֵּל אִינוּן ז'. וְאַנְתָּ בּוֹצִינָא קְדִישָׁא גַר מְעַרְבֵי בְּאַמְצַע, דְּכָל שִׂית יְגֵרוֹת נְהִרִין מְנַף. בְּכָל חַד אַתְמַר בֵּיהּ, ׀ גַּר יִי נְשַׁמַּת אָדָם. וְרַעְיָא מְהִימְנָא נְהִיר בְּךָ, וְאַנְתָּ יִבְחַבְרִיָּא דִּילָךְ, וְכָלֵא חַד, בְּלֵא פְרוּדָא כְּלָל. וּמִתְמַן וְאִילָף מִתְפַּשְׁטִין עֲנַפִּין לְכָל מְאָרֵי חֲכַמְתָּא, אֲשֵׁלִים מְלִין ׀ דְּחַבְרָא קְדַמָּא דִּילָךְ לְאַעְטְרָא לֹון.

תתכה פְּתַח ׀ בּוֹצִינָא קְדִישָׁא יִואַמְר, ׀ מִים רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֵהָבָה וְגו'. מֵאֵי בּוּז. יוֹמָא תְנִינָא, יוֹמָא שְׂתִיתָאָה, וְיוֹמָא שְׂבִיעָאָה דְּסוּכּוֹת. דְּבַהוּן הוּוּ מְנַסְכִּים מִים וְיִין.

תתכו דְּשָׁבַע יוֹמִין דְּסוּכּוֹת, בְּהוּן הָיוּ מְקַרְבִּין יִשְׂרָאֵל שְׂבָעִים פְּרִים, לְכַפֵּרָא עַל שְׂבָעִין מְמַנָּן, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּאֲרַע עֲלֵמָא חְרוּב מְנִיְהוּ. הַה"ד, וּבְחַמְשָׁה עֶשֶׂר יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה אֶשֶׁה לְרִיחַ נִיחַח לִינִי פְרִים בְּנֵי בְקָר שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר תְּמִימִים. וּבִיּוֹם הַשְּׁנַי פְּרִים י"ב. וּבִיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי י"א. וּבִיּוֹם הָרְבִיעִי עֶשְׂרֵה. וּבִיּוֹם הַחֲמִישִׁי פְרִים תְּשַׁעַה. וּבִיּוֹם הַשְּׁשִׁי פְרִים שְׁמֹנֶה. וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׂבָעָה. וְכָלֵהוּ שְׂבָעִין. ׀ וּבְכָל יוֹמָא הוּוּ חֲסָרִים. אֲמָאֵי חֲסָרִים.

תתכז אֲלֵא הֵכָא קָא רְמִיז, ׀ וְתַנַּח הַתִּיבָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׂבִיעִי. וּמָה הֵתֵם בִּימֵי שׁוּפְנָא, ׀ וְהַמִּים הִלְכוּ הַלּוֹף וְחֲסוּר. אוֹף הֵכִי בַתְּשֻׁרֵי, דְּאִיהוּ נְרַחַא שְׂבִיעָאָה, דְּבִיהּ

מסורת הזהר
 (U) (משלי כ) צו יח צ"ס. (9) (שיר ח) ויחי ולר צ"א.
 (Z) (בראשית ח) בהר ו צ"ס. (ק) (שם) ת"ז ת"ג כט.
חלופי גרסאות
 ד ל"ג ואהרן. ה ל"ג לקבל. ו ל"ג נרות. ז רב חבריא;
 רב בחבריא. ח ל"ג וחבורא קדמאה. ט ל"ג בוצינא
 קדישא. י מנסיף ואמר בחבורא קדמאה אתמר. כ ל"ג
 ובכל יומא הוו חסרים. ל יומי.

מאמר
תתכד אָתוּ אַבְהֵן וכו': באו האבות, ורעיא מהימנא, ואהרן דוד ושלמה (ע"י לעיל אות תת"ד) וברכו אותו, את ר"ש, ואמרו אליו, אתה מאור קדוש, והחברים שלך שהם ששה, כנגד אלו ד' ספירות, ואתה מאור הקדוש גר מערבי באמצע של כל ששה נרות שהם מאירים ממך. ובכל אחד נאמר בו, גר ה' נשמת אדם. ורעיא מהימנא מאיר בך, ואתה בהחברים שלך וכולכם אחד בלא פרוד כלל. ומשם ואילך מתפשטים ענפים, דהיינו האורות, לכל בעלי החכמה. השלם הדברים, של חבור הראשון שלך, לעטר אותם.
תתכה פְּתַח ׀ בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וכו': פתח המאור הקדוש ואמר, מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וגו' בוז יבחו לו. מהו בוז. הוא יום השני ויום הששי, ויום השביעי של סוכות, שבהם היו מנסכים יין ומים.
תתכז דְּשָׁבַע יוֹמִין דְּסוּכּוֹת וכו': כי (דפו"י דף ר"ט ע"א)

הפוסקים
 חג הסוכות
 שבעת ימים של סוכות, בהם היו מקריבים ישראל ע' פרים, לכפר על ע' שרים של ע' האומות, כדי שלא ישאר העולם חרוב מהם. ז"ש ובחמשה עשר יום והקרבתם עולה אשה לריח ניחוח לה' פרים בני בקר שלשה עשר תמימים. וביום השני פרים י"ב, וביום השלישי י"א, וביום הרביעי יוד, וביום החמישי פרים תשעה, וביום הששי פרים שמונה, וביום השביעי שבעה. וכולם יחד הם שבעים פרים, ובכל יום היו מתמעטים, שואל, למה מתמעטים.

תתכז אֲלֵא הֵכָא קָא רְמִיז וכו': ומשיב, אלא כאן מרמז הכתוב, ותנח התיבה בחדש השביעי, שהוא תשרי, ומה שם בימי המבול, והמים הלכו הלך וחסור, אף כאן בתשרי שהוא חדש השביעי, שבו כמה מצות ראש השנה ויום הכפורים, סוכה לולב ואתרוג, ומינין של הלולב ושופר, הנה השכינה העליונה שורה

רעיא מהימנא

שכ

כמה פקודין, ראש השנה ויום הכפורים, סכה ולולב אתרוג, מינין דלולב שופר. שכינתא עלאה שרביא על ישראל, דאיהי תשובה, סוכה. אתרוג, וקב"ה דאיהו לולב. מיד והמים היו הלוח וחסור, מתמעטין חובין דישראל, אוף הכי מתמעטין ממנן דאינון מלאכי חבלה, דממנן עליהו, דדמין למי טופנא. כמה דאוקמוהו, עשה עברה אחת קנה לו קטיגור אחד. בטהוא זמנא דמתמעטין חובין, מתמעטין פרים דלהון, מתמעטין ממנן דע' אומין, מתמעטין ע' אומין, מתמעט טוכא דלהון. **תתכח** תיבת נח, מני קב"ה, לאעלא עמיה **שנים שנים** שבעה שבעה זכר ונקבה, לקרבנא, לאגנא על נח, ועל כל אינון ודעאלין עמיה **לתיבה**. אוף הכי אלין דמנטרין חגין וזמנין, דאינון ימים טובים, שנים שנים שבעה שבעה, שנים שנים תרין יומין דר"ה, ותרין יומין דשבועות, ובגין דאינון תרין מנייהו בספק, הא אית שני ימי הפורים באתרייהו. שבעה שבעה, ז' יומין דפסח, ז' יומין דסוכות. נח לקבל יום השבת, והאי איהו מכל התי.

תתכט סכה קא אגינת עליהו דישראל, הה"ד **וסכה** תהיה לצל יומם מתרב. סכה קא אגינת. מה תיבת נח לאגנא, אוף הכי סכה לאגנא. ועוד מכל התי, ח"י ברכאן דצלותא, **מאינון ט' ט'**, ברכתא דמינין ביה אשתלימו **י** ספיראן מעילא לתתא, ומתתא לעילא. ואיהו לקבל נח.

חלופי גרמאות

ח ל"ג זכר ונקבה, ו דעלא, ח ל"ג לתיבה, ע ואינון. פ ל"ג ט.

מסורת הזהר

ד (בראשית ז) ז"ח כ ט"ד ש"ג, ו (ישעיה ד) לעיל אונת תתיו צ"ה.

הפולם

מאמר

מחמת ספק, הרי יש שני ימי הפורים במקומם. **שבעה שבעה**, הם, שבעת ימי הפסח, ושבעת ימי סוכות. נח הוא כנגד יום השבת. וזה הוא שכתוב **מב"ה החי**, כי שנים שנים ושבעה שבעה הם ביחד בחשבון ח"י.

שורה על ישראל, שהיא תשובה, דהיינו בינה הנקראת תשובה, שה"ס סוכה. ואתרוג שהוא מלכות, ולולב, שהוא הקב"ה, דהיינו ז"א. מיד והמים היו הלוח וחסור, שמתמעטים עונות ישראל, אף כך מתמעטים הממונים שהם מלאכי חבלה שממונים עליהם, על העונות, הדומים למי המבול. כמו שהעמידו, עשה עבירה אחת קנה לו קטיגור אחד. ובעת ההיא שמתמעטים העונות, מתמעטים הפרים שלהם, ומתמעטים הממונים של ע' אומות, ומתמעטים ע' אומות, ומתמעט הטוב שלהם.

תתכט סכה קא אגינת וכו': הסוכה מגינה על ישראל, ז"ש, וסכה תהיה לצל יומם מחרב וגו'. הרי שהסוכה מגינה. מה תיבת נח היא להגין אף סוכה היא להגין. ועוד, **מב"ה החי** היינו ח"י ברכות התפלה. מהן מתחלקות לתשע תשע ברכות, ועם ברכת המינים נשלמות יוד ספירות, שהיא משלמת ל"י, לט' הראשונות ולט' האחרונות. והם כנגד עשר ספירות דאוד ישר שממעלה למטה, וע"ס דאוד חוזר, שממטה למעלה. והוא כנגד נח. כלומר שח"י ברכות התפלה הם כנגד ח"י דנת, שהם שנים שנים שבעה שבעה שבגמטריא ח"י.

תתכח תיבת נח מני וכו': בתיבת נח, צוה הקב"ה, להכניס עמו **שנים שנים** שבעה שבעה זכר ונקבה, להיות לקרבן להגין על נח ועל כל אלו שנכנסו עמו לתיבה. אף כך, אלו השומרים חגים וזמנים, שהם ימים טובים, הם **שנים שנים שבעה שבעה**, שנים שנים הם ב' ימים דראש השנה וב' ימים דשבועות, ומשום שאלו השנים דשבועות הם

(דפו"י דף רנ"ו ע"א)

ועוד

שכא

רעיא מהימנא

תתל ועוד מפל החי, שכינתא אגינת על אלין דנטרין י, אות שבת בתחומא דיליה, דאיהו ח' אלפים, תרין אלפין לכל צד. ועוד, מפל החי, אלין דנטרין י' אות ברית, דאיהו בח' יומין, דאתמר עליהו, ויביום השמיני ימול בשר ערלתו. ועוד, מפל החי, אלין דנטרין אות י', תפלין בתמנייא פרשין.

תתלא שכינתא דאיהי סוכה, אגינת עליהו, ופרישת גנפאה עליהו, כאמא על בנין, ובגין דא תקינו לברכא, הפורס סופת שלום עלינו. ובגין דא בירחא שביעאה, דביה כל פקודין אלין, מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. עם ישראל באבוהון שבשמים. ולית מים רבים, אלא כל אומין וממנן דלהון. אם יתן איש, דאיהו סמאל, כל מה דאית ליה בעלמא דין, בגין דישתתף באלין פקודין עם ישראל, בוז יבוזו לו.

תתלב וביום השמיני עצרת פר אחד איל אחד, הא אוקמוה מארי מתניתין, למלפא דומין אושפיון, לבתר דשלת לון, אמר לאלין בני ביתא דיליה, אנא ואתון נעביד סעודה קטנה. ומאי עצרת. תכמד"א, זה יעצור בעמי, ולית עצר אלא מלכות. מסטרא דשכינתא עלאה, עביד סעודתא רברכא, ומסטרא דמלכותא, סעודתא זעירא. ונוהגין למעבד ישראל עמה חדוה, ואתקריאת שמחת תורה. ומעטרין לס"ת בכתר דיליה, קמו ס"ת לתפארת, שכינתא עצרת תפארת.

תתלג אמר ר' אלעזר, אבא, אמאי מסטרא דאמא עלאה זמין לכל ממנן

חלופי גרמאות

צ ל"ג תרין אלפין. ק חזר ר ל"ג י. ש ל"ג רבים. ת ל"ג כמד"א. א ישראל למעבד.

מסורת הזהר

ת (ויקרא יב) תוריע יא צ"ה. א (שיר ח) לעיל אות תתכה צ"פ. ב (ש"א ט).

הג הסכות

האומות והשרים שלהם. אם יתן איש, שזה סמאל, כל מה שיש לו בעולם הזה, כדי שישתתף באלו המצות עם ישראל, בוז יבוזו לו.

מאמר שמיני העצרת

תתלב וביום השמיני עצרת וגו': וביום השמיני עצרת וגו'. פר אחד איל אחד. הרי העמידו בעלי המשנה, למלך שהזמין אורחים ולאחר ששלח אותם, אמר לבני ביתו, אני ואתם נעשה סעודה קטנה. ומהו עצרת. הוא כש"א, זה יעצור בעמי שאין עצר אלא מלכות. כי מצד שכינה עליונה, שהיא בינה עשה סעודה גדולה, ומצד המלכות עשה סעודה קטנה. ונוהגים ישראל לעשות עמה שמחה, ונקראת שמחת תורה. ומעטרים הספרי תורות בכתר שלהם. והרמוז, שהספר תורה הוא תפארת, השכינה היא הכתר שלו דהיינו עטרת תפארת.

תתלג אמר רבי אלעזר וכו': אר"א, אבי, למה מצד אמא עליונה, שהיא בינה, הזמין לכל

הסולם

מאמר

תתל ועוד מכל החי וכו': ועוד. מכל החי, היינו שהשכינה מגינה על אלו השומרים את ה' שהיא אות שבת. ובגבול שלו, שהוא ח' אלפים אמה, דהיינו ב' אלפים לכל צד. והי' דאות שבת וח' של הגבול, הם ח"י, ועוד. מכל החי, היינו אלו השומרים אות ברית שהוא י' שהוא לשמונת ימים שנאמר עליהם, וביום השמיני ימול בשר ערלתו. הי' דאות ברית וח"י של ח' ימים הם ח"י, ועוד. מכל החי, אלו השומרים אות תפלין שהוא י', שבהם שמונה פרשיות, הרי הם ח"י.

תתלא שכינתא דאיהי סוכה וכו': השכינה שהיא הסוכה, מגינה עליהם ופורשת כנפיה עליהם כמו אם על הבנים. ומשום זה התקינו לברך הפורס סוכת שלום עלינו. ומשום זה, בחדש השביעי, שבו כל אלו המצות, מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה של ישראל באביהם שבשמים. ואין מים רבים, אלא כל (דפו"י דף רנ"ו ע"ב *) דף רנ"ו ע"ב

שכב

רעיא מהימנא

דְּכָל אֹמִינְן, וּמִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא תַּתְּאָה, לֹא זְמִין אֶלָּא לְאוּמָה יְחִידָה, לְקַבֵּל פֶּר יְחִידָה.

תתלד אָמַר לִיה בְּרִי, שְׁפִיר שְׂאִילַת. בְּגִין דְּמַלְכוּת אִיהִי רְמִיזָא לְבְרַתָּא, דְּאִיהִי צְנוּעָה בְּבֵית אַבִּיהָ וְאִמָּהּ. וְאִיהִי אַרוּסָה וְלֹא נְשׂוּאָה. לְאוּ אֹרְחָ אַרְעָא, לְמִיכַל עִם אֹשְׁפִיזִין. אַבְּל אִימָא דְהִיא נְשׂוּאָה, אֹרְחָ אַרְעָא אִיהוּ, בְּתַר דְּמִזְמִין בְּעֵלָה אֹשְׁפִיזִי, לְמִיכַל עַל פְּתוּרָא עִם בְּעֵלָה. וְאִי אִינוּן אֹשְׁפִיזִין דְּנִכְרָאִין, לֹא אַכְלִי עִמָּהוּן, לֹא אַבָּא וְלֹא אִמָּא, וְכָל שְׂכָן בְּרַתָּא. וּבְגִין כִּף בְּסֵעוּדָתָא דְשְׂבָעִין מְמַנְן, לֹא אֲשַׁתַּף לְמִיכַל עִמָּהוּן חַד מִן מְאָרִי מְלָפָא, בְּגִין דְּאִינוּן נֹכְרָאִין. אָמַר לִיה וְדַאי כְּעַן אֲתִישְׁבַת מְלָה בְּלָפְאִי עַל בִּרְיָיָה.

חלופי גרמאות

ב ארחין, ג מוסיף איהו. למיכל עם ארחי. ד שכיחין. ה ליג לא אכלי עמהן.

מאמר

הסולם

שמיני עצרת

הזהר במאמר, אמא אחיפת לברתא מאנהא דף כ"ו ד"ה ואמא) ומבחינת עצמותה אינה נשואה כלל עד גמר התקון, שאז תתגלה בחינת עצמותה ותודווג עם ז"א. וע"כ אינה יכולה להשפיע לאורחים הקדושים ומכ"ש לאורחים הנכרים שהם ע' שרים. וז"ש בגין דמלכות איהו רמיוזא לברתא, דאיהו צנועה בבית אביה ואמה, כי כל הכלים שלה הם מאבא ואמא, ובחינתה עצמה היא גנוזה וצנועה בפנימיות הכלים דאבא ואמא, דהיינו בבית א"א. ואיהו ארוסה ולא נשואה, כי אין לה זווג מבחינתה עצמה קודם גמר התקון. לאו אורה ארעא למיכל עם אושפיזין, כי היא צריכה להיות גנוזה ומכוסה בכלים דאמא, ולא להגלות. אבל אמא וכו', היא בתכלית השלמות, וכל השפע שיש בעולמות בשתא אלפי שני ממנה באים. וע"כ היא מתגלית להאורחים. אמנם לע' שרים, אין אמא מתגלית להם, אלא נותנת להם קיומם בבחינת מה שהם מתמעטים והולכים. משום שהמה זרים ונכרים לקדושה. ורוצים להמשיך החכמה ממעלה למטה. וע"כ הם נדחים אחר ז' ימי סוכות, ואז עושה סעודה קטנה לבני ביתו מבחינת המלכות. ואע"פ שגם אז היא צנועה בכלים דאמא, עם כל זה כיון שמוזוג הזה מקבלת גם עצמותה של המלכות את תקונה, ע"כ היא נקראת על שמה. ותוכן הדברים תבין ממה שנתבאר לעיל (צו דף מ"ג ד"ה פירוש עש"ה).

עולת

לכל הממונים של כל האומות, דהיינו בע' פרים כנ"ל, ומצד השכינה התחתונה לא הזמין אלא אומה יחידה, כנגד פר אחד. שהיה צריך להיות בהיפך, שישראל יקבלו מאמא עלאה ושרי האומות מן המלכות.

תתלד אָמַר לִיה בְּרִי וכו': אמר לו בני יפה שאלת. והוא. משום שמלכות רומזת לבת, שהיא צנועה בבית אביה ואמה, והיא ארוסה ולא נשואה, לכן אין דרך העולם, שתאכל עם אורחים. אבל אמא שהיא נשואה, הנה דרך העולם הוא, שאחר שבעלה הזמין אורחים, שהיא תאכל עם האורחים, על השלחן עם בעלה. ואם הם אורחים זרים, אין אוכלים עמהם, לא אבא ולא אמא וכל שכן הבת, שהיא מלכות. ומשום זה בסעודה של שבעים השרים לא נשתתף לאכול עמהם אף אחד מן בני ביתו של המלך, משום שהם נכרים. אמר לו. ודאי עתה נתישב הדבר על לבי על מכונך.

פירוש. שיש כאן בסוכות ב' בחינות אורחים. כי יש אושפיזין של הסוכה שה"ס ז' מדות דקדושה, ויש ע' שרים המקבלים מע' פרים. ושניהם מקבלים מצד אמא עלאה, שהיא בינה ולא ממלכות. והוא מטעם, כי בינה היא נשואה לאבא שהוא חכמה. והיא בתכלית השלמות וע"כ דרכה לאכול עם האורחים שהם אושפיזין של הסוכה. אבל המלכות, היא ארוסה ולא נשואה. כי אע"פ שיש לה זווגים עם ז"א אינם מבחינת עצמותה, אלא מבחינת מה ששואלת מאנין דאמא (כמי"ש בהקדמת ספר

(דפו"י דף רנ"ז ע"ב)

שכנ

רעיא מדימנא

תתלה) עולת תמיד, דא שכנינתא, דסליקת לעילא ביהווא דרנא, דאתמר
יבה ערב ובוקר בכל יום תמיד, וואומרים פעמים שמע ישראל. ואיהי סליקת
בעמודא דאמצעייתא, דאיהו תדיר עמה בלא פרודא ככלל.

תתלו) ולאן סליקת. לאתר דאתגורת מתמן, דאיהו אין סוף, ואיהו גבוה
מכל ספיראן. ובג"ד אוקמוה. עולה בלה לגבוה סלקא. וכד איהי סליקת,
אחידן בה כל ספיירן, ואינון סלקין עמה. ומאי סליקו דילה. לריח נחת, למיהב
ריחא טבא קדם יי, ולבתר אתמר בה, וירד מעשות החטאת והעולה. נחתת
מליא פפרה מכל חובין דישראל.

תתלו) והא סליקו דילה איהו, בעמודא דאמצעייתא. אוף הכי נחיתו דילה
איהו ביה, וכל תילין דילה, ובגין דא אקרי סלם, דביה כל פנויין סלקין
ונחתין, דאינון תליין מן ידוד. ובג"ד, כל קרבנין ועלוון אינון לידוד. ואתקריאת
קרבן, על שם דאתקריבו בה כל פנויין לידוד.

תתלה) ובגין דא אתמר עולה, קרבנו קערת כסף אחת. לית דרנא
דאתקריב לגבי ידוד, פחות מנה. ולית צלותא ופקודא מכל פקודין דאורייתא,
וכל קרבנין ועלוון, דאינון לבר מנה. בכל דרגין דספיראן לא מתקבלן קדם
ידוד, לבר מנה. ובגין דא אתמר עולה, בזאת יבא אהרן אל הקדש. ובג"ד
אמר נביא, כי אם בזאת יתהלל המתהלל.

חלופי גרמאות

1 ל"ג בה ז ואומרת ול"ג פעמים; ואומר, ח סליקת;
כללא. ט ל"ג אוקמוה עולה; אוקמוה עלה. י ובה; כד.
כ דילה. ל הויין. ח עולה. ו מניה. ט מניה.

מסורת הזהר

ג (ויקרא ט) בשלה פא צ"א. ד (במדבר ז). ה (ויקרא
טז) נח ק צ"א. ו (ירמיה ט) בהר יד צ"מ.

ביאורי המלכות

הסולם

מאמר

מאמר ביאורי המלכות

תתלה) והא סליקו דילה וכנ: והעליה
שלה היא עם עמוד האמצעי, שהוא ז"א, אף
כך הירידה שלה, ושל כל צבאיה, היא בו.
ומשום זה נקראת סולם, כי בה כל הכינויים
דהיינו כל המדרגות, עולים ויורדים, שהם תלויים
מן השם הוי"ה שהוא ז"א. ומשום זה כל
הקרבנות והעולות הם להוי"ה. והיא נקראת
קרבן, על שם שכל הכינויים מתקריבים בה אל
הוי"ה. שהוא ז"א.

תתלה) עולת תמיד דא וכנ: עולת
תמיד היא השכינה, שהיא עולה תמיד במדרגה
ההיא שנאמר בה ערב ובקר בכל יום תמיד,
ואומרים פעמים שמע ישראל. והיא עולה בעמוד
האמצעי, שהוא ז"א, שהוא תמיד עמה בלי
פרוד כלל.

תתלה) ובגין דא אתמר וכנ: ומשום
זה נאמר עליה, קרבנו קערת כסף אחת. שהיא
המלכות. כי אין מדרגה שתתקרב להויה, בלי
המלכות. ואין תפלה ומצוה מכל מצות שבתורה,
ומכל הקרבנות ועולות, שיהיו מחוץ למלכות.
ובכל המדרגות שבספירות, אינן מתקבלות
לפני הויה מחוץ ממנה. ומשום זה נאמר עליה,
בזאת, שהיא המלכות, הנקראת, זאת, יבא
אהרן

תתלו) ולאן סליקת, לאתר וכנ: ואיפה
היא עולה. היינו אל המקום שנגזרה משם,
שהוא אין סוף. ואז היא גבוהה מכל הספירות.
ומשום זה העמידו עולה כולה לגבוה סלקא.
וכשהיא עולה, נאחזת בה כל הספירות והן
עולות עמה. ומאי העליה שלה לאין סוף. היינו
לריח נחת לתת ריח טוב לפני ה'. ואח"כ נאמר
בה, וירד מעשות החטאת והעולה, דהיינו
שיורדת מא"ס. מלאה כפרה על כל עונות
ישראל.

(דפויי דף רנ"ז ע"ב)

שכד

רעיא מהימנא

תתלט איהי שלמים, שלימו דשמא דינדוד, בכל דרגא ודרגא. איהי ה'.
פ אדני. י' דינדוד. איהי ה' מן אלהים. איהי ה' מן אהנה. י' מן שדי. סוף דכל
הויה וכנוי. ובג"ד אתמר בה, ׀ סוף דכר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו
שמור. איהי סוף מעשר ספיראן, ׀ ים סוף. שלימו דעלאין ותפאין. איהו תרעא
לאעלא לכל חכמתא, לכל כנוי והויה, וולאעלא בכל ספירה וספירה, ידיעה
דכלא. ופחות מינה, לית רשו לשום ברה, לאשגתא לשום ידיעה בעולם. עלה
אתמר, ׀ זה השער ליי' צדיקים יבאו בו.

תתמו איהו שם מ"ב אתון, דכהון אתבריו עלאין ׀ ותפאין. איהי אתקריאת
עין מסטרא דימינא, ׀ הנה עין ידוד אל יראיו. ואתקריאת און מסטרא דשמאלא,
׀ הטה אלהי אונך ושמע. ואתקריאת ריח מסטרא דעמודא דאמצעיתא. ואתקריאת
פה, מגרמה. הה"ד ׀ פה אל פה אדבר בו.

תתמא אתקריאת פקודא קדמאה אנכי, מסטרא דכתר, דאיהו איין
ת מאלהינו. אנכי ביה א' כ', פתר. וביה אין. וכתר אתקרי מסטרא דאימא עלאה.
דאדבר לגבה חמשין זמנין יציאת מצרים באורייתא. ואיהי ב"ת מן בראשית,
דכלילא עשר אמירן, מסטרא דתקמה ב"ת י', ׀ בתקמה יסד ארץ. באפא יסד
ברתא. ואיהו ׀ נתיב לא ידעו עיט, דכליל ל"ב נתיבות, דאינון ל"ב אלהים

חלופי גרסאות

ע דרגא; דדרגא. פ דהוייה. צ ורא. ק ל"ג ים סוף.
ר ולאעלאה. ׀ מוסף ותתאין ואלין אינון אתון ׀; אתון
אלין אינון כנויין לאתון דהויין דכהון אתבריו עלאין.
ת כאלהינו; מן כאלהינו. א ל"ג כ'. ב כתוב ול"ג בת
י'.

מסורת הזהר

ז (קהלת יב) פקודי קטו צ"ב. ח (תהלים קיה) בשלח
מג צ"ש. ט (תהלים לג) אורא רבא ס צ"י. י (דניאל
ט) אורא רבא קיה צ"ס. יא (במדבר יב) משפטים קלא
צ"פ. יג (משלי ג) ב"ב קיג צ"ד. יד (איוב כז) ב"א
רנב צ"א.

ביאורי המלכות

המלכות, שם של מ"ב אותיות, דהיינו ד'
אותיות הויה, ועשר אותיות המלוי, וכ"ח
אותיות דמילוי המילוי, הם מ"ב אותיות.
והמלכות ה"ס החין אחרונות שבשם מ"ב, שבהם
נבראו העליונים והתחתונים. היא נקראת עין
מצד ימין, שהיא חכמה שבה, שכתוב, הנה עין
ה' אל יראיו. ונקראת און מצד שמאל, שהיא
בינה שבה, שכתוב, הטה אלהי אונך ושמע.
ונקראת ריח מצד עמוד האמצעי, שהוא ת"ת
שבה, ונקראת פה מבחינת עצמה, שהיא
מלכות. ז"ש פה אל פה אדבר בו.

תתמא אתקריאת פקודא קדמאה וכנ':
היא נקראת מצוה ראשונה, אנכי, דהיינו
תחילת גילוי אלקיות, מצד הכתר שבה. שהוא
אין מן אלהינו, כי הכתר נקרא אין, מטעם
אפיסת ההשגה. אנכי, בו כ', שהיא כתר וכו'
אותיות אין, וכתר נקראת מצד אמה עלאה,
שנוכר

הסולם

מאמר

אהרן אל הקדש. ומשום זה אמר הנביא, כי
אם בזאת יתהלל המתהלל.

תתלט איהי שלמים שלימו וכנ': היא,
המלכות, נקראת שלמים, משום שהיא השלמות
של שם הויה בכל מדרגה ומדרגה. היא ה'
דהויה, היא אדני, היא י' דהויה, היא ה' של
אלקים. היא ה' מן אהיה, היא י' מן שדי.
היא סוף של כל הויה וכינוי. ומשום זה נאמר
בה, סוף דכר הכל נשמע את האלקים ירא ואת
מצותיו שמור. היא סוף מעשר ספירות, שנקראת
ים סוף (כנ"ל אות תת"ה) היא שלמות העליונים
ותחתונים, היא שער לכנס לכל חכמה, לכל
כנוי והויה, ולכנס בכל ספירה וספירה, היא
ידיעת הכל, וזולת ע"י המלכות אין רשות
לשום בריה להסתכל בשום ידיעה שבעולם,
עליה נאמר, זה השער לה' צדיקים יבואו בו.

תתמו איהו שם מ"ב וכנ': היא,
(דפו"י דף רנ"ו ע"ב)

שכה

רעיא מהימנא

מסִטְרָא דַאימָא עֲלָאָה, דַאֲתִקְרִי כְבוֹד. וְכֵד אֲתִפְלִיגְן בְּכַרְתָּא, אֲתִקְרִי ל"ב. וְכִגִּין דַא כְבוֹד לְעֵילָא, ל"ב לְתַתָּא.

תתמב וי' דברן אתייהיבו. חמש בלוחא תדא, וחמש בלוחא תניינא. איהי פליל לון, ה' מפתר עד גבורה. וה' מעמודא דאמצעיטא, עד ברתא. ואינון ה' ה'. וכי אית דלמלא בעשרה פיות. אלא פליל לון בבת יחידה י' ואתעבידו פלהו תדא. אוף הכי ו', אתקרי קול, ולא אשתמודעין ביה, עד דאשתתף עם דבור. וכגין דא, קול דברים אתם שומעים.

תתמוג איהי פקודא תנינא מסִטְרָא דגבורה, יראָה בחושִבְן. ורמיזא במלת בראשית, ירא בשת. ואוקמוה, מאן דלית ליה בשת פנים, ודאי דלא עמדו אבהותי על טורא דסיני.

תתמד איהי פקודא תליתאה, דאתקרי אהבת חסד. והה"ד אהבת עולם אהבתיך על פן משכתיך חסד. אהבה פלילא מאבהן, דאתקרי בהון בכל מפל כל. ורזא דמלה, וזכרתי לך חסד נעורייך אהבת פלולותיך.

תתמה ואיהי פקודא רביעאה, ויחוד, מסִטְרָא דַעֲמוּדָא דַאֲמַצְעִיתָא, שִׁמְע

מסורת הזהר
(דברים ד) וישב פכ ציה תקיח צו ט"ג שי"א. (ימיה לא) שמות טא צ"צ. (ו) (שם ב) וירא.
חלופי גרסאות
ג ליג איהי ד לאכללא; לאתכללא. ה ער. ו ליג מן הה"ד עד אהבה. ז יסוד. ח ליג שמע ישראל.

ביאורי המלכות	הסולם	מאמר
<p>הדברות נכללו במלכות. ואף כך הוא ו' שהיא ת"ת. הנקראת קול, שאין להשיג בו עד שמתחבר עם דבור, שהוא מלכות. ומשום זה כתוב, קול דברים אתם שומעים, אשר קול רומז לז"א, ודברים למלכות.</p>		<p>שנוכר לה חמשים פעמים יציאת מצרים בתורה. שהם כנגד חמשים שערי בינה. (כנ"ל יתרו אות שפט) וכתר של מלכות הוא בבינה. והיא בת מן בראשית הכולל כל עשרה המאורות דמעשה בראשית. ומצד החכמה היא, בת י', כמ"ש בחכמה יסד ארץ, דהיינו המלכות שנקראת ארץ. כי אבא, שהוא חכמה, יסד הבת, שהיא המלכות, והיא הנתיב שלא ידעו עיט, הכולל ל"ב נתיבות, שהם ל"ב שמות אלקים מצד אמא עלאה הנקראת כבוד. וכשנכללים בבת, שהיא המלכות נקראת המלכות ל"ב. ומשום זה כבוד למעלה, ל"ב למטה. (כנ"ל אות תשי"א).</p>
<p>תתמג איהי פקודא תניינא וכו': היא, המלכות, היא מצוה שניה שמצד הגבורה, שהיא בחשבון יראה. כי גבורה בגי' וי"ו כמו יראה. והיא רמוזה במלה בראשית, שהיא אותיות ירא בשת. והעמידו, מי שאין לו בשת פנים, ודאי שלא עמדו אבותיו על הר סיני.</p>		<p>תתמב ויוד דברן אתייהיבו וכו': ועשרת הדברות ניתנו חמש בלוח אחד, וחמש בלוח השני, והמלכות כוללת אותן, שהן חמש ספירות מכתר עד גבורה, וחמש ספירות מעמוד האמצעי שהוא ת"ת עד הבת שהיא מלכות. והן ב"פ ה' ה'. שואל, אם עשרת הדברות הם מעשר ספירות, וכי אפשר לדבר בעשרה פיות, שכל ספירה תדבר בפה מיוחד שלה. ומשיב, אלא שכלל כל עשרת הדברות בבת יחידה, שהיא המלכות, ונעשו כולן אחת. הרי שעשרת (דפויי דף ריני ע"א * דף ריני ע"א)</p>
<p>תתמד איהי פקודא תליתאה וכו': היא מצוה השלישית, הנקראת אהבת חסד. ז"ש, אהבת עולם אהבתיך על כן משכתיך חסד. אהבה, שהיא המלכות, כלולה מהאבות, שנקרא בהם, ב"ב, מ"ב, כ"ב, שהם המלכות הנקראת ב"ב. שבאברהם נאמר, וה' ברך את אברהם ב"ב. וביצחק כתוב ואכל מ"ב. וביעקב כתוב, יש לי ב"ב. וסוד הדבר, זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולותיך. שזה נאמר על המלכות.</p>		
<p>תתמה ואיהי פקודא רביעאה וכו': והיא מצוה הרביעית, שהיא יחוד מצד עמוד האמצעי, דהיינו היחוד דשמע ישראל. והיא כ"ה</p>		

רעיא מהימנא

שכו

ישְׁרָאֵל. וְאִיהִי כ"ה כ"ה אַתְּוֹן, עֲמִיה בְּשִׁית תִּיבִין, דְּאִינוֹן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. וּבְגִינְהָ אָמַר אַבְרָהָם * גְּלָכָה עַד כ"ה וְנִשְׁתַּחֲוָה. * כ"ה תֹּאמַר לְבֵית יַעֲקֹב.

תתמוז אִיהוּ א"ח, עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, וְאִיהִי ד', שְׁלִימוּ דִּיחֻדָּא דִּילִיה, לְאֶשְׁלָמָא בֵּיה אָתְד. א"ח, כְּלִיל ט' סְפִירָאן, יְדֵאִינוֹן א' אִין סוּף. ח' תְּמַנְיָא סְפִירָאן, מִתְכַּמֶּה עַד יְסוּד. ד' מְלָכוֹת, קוּצָא דִּילָה, בְּה אֶשְׁתְּלִימוּ לְעֶשְׂרָה, דְּאִינוֹן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. ד' כְּלִילָא מְד' אַתְּוֹן יְדוּד.

תתמוז פְּקוּדָא תְּמִישְׁאָה, * וְהִגִּיתְ בּוּ יוֹמָם וְלַיְלָה. אִיהִי אֲוִרִייתָא דְבְּכַתְּבַּ מִסְטֵרָא דְחֶסֶד. וְאֲוִרִייתָא דְבְּעַל פֶּה מִסְטֵרָא דְגְבוּרָה. דְּבַחוּן חֶכְמָה וּבִינָה. כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, הַרוּצָה לְהַתְּכִים יְדָרִים. לְהַעֲשִׂיר יַצְפִּין. וְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא כְּלִיל תְּרַנּוּיָהוּ, וּבְגִין דָּא אַתְּקָרִי שְׁמַיִם, כְּלִיל אֶשׁ וּמַיִם, אֶשׁ דְּגְבוּרָה, וּמַיִם דְּחֶסֶד.

תתמוז וּבְגִין דָּא כְּתָר, יְדֵאִיהִי כְּפָ, * עֶשְׂרָה עֶשְׂרָה הַכְּף בְּשַׁקְל הַקֹּדֶשׁ. דְּאִינוֹן יו"ה, תְּלַת אַתְּוֹן, אַתְּעֲבִירוּ כְּפָ, עַל ו'. וְהִינּוּ יְכַנְגֵד כְּתָר תּוֹרָה, ו' * הִינּוּ סו"ת, י כְּפָ עֶטְרָה עַל רִישִׁיהָ. וְכֹלָא יְדוּד, כ"ו בְּחוּשְׁבָן.

ח'לופי גרמאות

ט ובגיניה. י דאיהי. כ מוסיף לכתר דאיהי. ל ל"ג כנגד. ח ס"ת היינו. ו כעטרא ול"ג כף.

מסורת הזהר

(בראשית כב.) צ (שמות יט) שמות נח צ"ב. ק (יהושע א) בשלח יב צ"ח. ו (במדבר ז) יתרו לד צ"ג.

ביאורי המלכות

עולה ונעשית בינה. כמו שהעמידו בעלי המשנה, הרוצה להחכים ידרים, להעשיר יצפין. ואין עשיר אלא בדעת, ובבינה. ועמוד האמצעי, שהוא ת"ת כולל את שניהם, הימין והשמאל, ומשום זה נקרא שמים, שהוא כולל אש ומים, אש היא גבורה, מים הם חסד.

הסולם

כ"ה כ"ה אותיות עמו, עם ז"א, דהיינו כ"ה בשמע ישראל שהוא בז"א, וכ"ה בבשכמל"ו שהיא במלכות, בשש מלות של שמע ישראל שהוא שש ספירות זז"א. ובשבילה אמר אברהם נלכה עד כ"ה ונשתחווה. וכן כ"ה תאמר לבית יעקב.

מאמר

תתמוז אִיהוּ אַח עֲמוּדָא וכו': הוּא, ז"א, אַח דְּאַחַד, שְׁהוּא עֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְהִיא הַמְּלָכוֹת, ד' דְּאַחַד, הִיא הַהִשְׁלָמָה שֶׁל הַיְחֻד שְׁלוֹ, לְהַשְׁלִים בּוּ סוּד אַחַד. א"ח דְּאַחַד, כּוֹלֵל ט' סְפִירוֹת שֶׁהֵן, א' הִיא אִין סוּף דְּהִינּוּ כְּתָר. וְשִׁמוּנָה סְפִירוֹת מַחֲכָמָה עַד הַיְסוּד. ד' דְּאַחַד, הִיא מְלָכוֹת, עִם הַקֶּץ שֶׁל הַד' הַרוּמוֹ לַיְסוּד. בְּה, בְּמַלְכוּת, נִשְׁלַמוּ לְעֶשֶׂר סְפִירוֹת שֶׁהֵן עֲשָׂר אוֹתוּת, יוֹד הָא וְאוּ הָא. הַד' דְּאַחַד, כְּלוּלָה מְד' אוֹתוּת הַגִּי'.

תתמוז וּבְגִין דָּא כְּתָר וכו': וּמִשּׁוּם זֶה, כְּתָר שְׁהוּא כְּפָ. שְׁה"ס עֶשְׂרָה עֶשְׂרָה הַכְּף בְּשַׁקְל הַקֹּדֶשׁ. דְּהִינּוּ עֲשָׂר סְפִירוֹת מִמְעַלָּה לַמַּטָּה וְעֲשָׂר סְפִירוֹת מִמַּטָּה לַמְּעַלָּה, שְׁהוּא יו"ה ג' אוֹתוּת, שְׁנַעֲשׂוּ כְּפָ, דְּהִינּוּ כְּתָר, עַל ו' שְׁחִיא ז"א, וְהִינּוּ כְּנֶגֶד כְּתָר תּוֹרָה, כִּי ו' הִיא סֵפֶר תּוֹרָה, וְהַכְּף שְׁחִיא יו"ה, הִיא עֶטְרָה עַל רִאשׁוֹ. וְהַכֵּל דְּהִינּוּ יו"ה עִם ו', הוּא הַגִּי'ה. שְׁבַחֲשׁוּן כ"ו. אֲשֶׁר הַכ' ה"ס כְּתָר עַל הו'.

פירושו. כשהמלכות נעשית כתר על ז"א, בסו"ה אשת חיל עטרת בעלה. אז היא עולית לבינה, שה"ס י"ה, ועמה עצמה שהיא ה', ה"ס יו"ה. ונמצאות אלו ג' אותיות יו"ה כתר על ראש הו' שהיא ז"א. וז"ש, וּבְגִין דָּא כְּתָר וכו' דְּאִינוֹן יו"ה תְּלַת אַתְּוֹן דְּהִינּוּ יו"ה שְׁבַבִּינָה

(דפויי דף רביז ע"א)

שכז

רעיא מהימנא

תתמוט פקודא שתיתאָה, איהי תפלה של יד, בדרועא שמאלא. ומסטרךא דגבורה ה' דיד פקה, מכתר ועד גבורה, ה' ספיראן, ואינון תפילין דרישא דעמודא דאמצעיטא. ואיהי קשר תלת רצועות, דאינון נצח הוד יסוד.

תתנ ואיהי פקודא שביעאה, מצות ציצית, כליל תכלת ולבן, דינא ורחמי. בנוך, אשא תוורא לא אכיל. תכלא, אכיל ופצי, וּתאכל את העולה. תוור מימנא, תכלת משמאלא, עמודא דאמצעיטא, יחוד בין תדווייהו, ירוק. בגין דא אוקמוה מארי מתניתין, מאימתי קורין את שמע בשחרין משפיר בין תכלת ללבן. ובגין דא תקינו פרשת ציצית, למקרי לה ביחודא.

תתנא ואיהי פקודא תמינאה, מזוזה. שכינתא אתקריאת מזוזה, מסטרךא דעמודא דאמצעיטא, דאתוון דידן. ומסטרךא דצדיק, נזא דברית, אתקרי שדי שדי חותמא דמלכא, וְדַאִיהוּ יְדוּד.

תתנב פקודא תשיעאה, שכינתא אתקריאת אות ברית, מסטרךא דצדיק

חלופי גרמאות
ט דאיהו. ע ליג דאיהו.

מסורת הוהר
(ט) (מ"א יח) ב"ב קנו צ"א.

ביאורי המלכות

הסולם

מאמר

רמ"ט עד אות רס"ח) כי אש לבנה היא חסד, ואש תכלת היא דין. ועל אש התכלת שהיא דין, נאמר ותאכל את העולה. כי הלבן הוא מימין והתכלת משמאל, עמוד האמצעי, הוא היחוד בין שניהם, בין ימין ושמאל, והוא ירוק. משום זה העמידו חכמים, מאימתי קוראים את שמע בשחרית. משיכיר בין תכלת ללבן. דהיינו משיבחין בין חסד לדין, כי הוא צריך ליחדם בקו אמצעי, שה"ס קריאת שמע. ומשום זה התקינו פרשת ציצית, לקראה ביהוד קריאת שמע משום שמצותה בלבן ותכלת, שצריכים ליחדם בק"ש.

תתנא ואיהי פקודא תמינאה וכו': והיא מצוה שמינית, שהיא מזוזה, השכינה נקראת מזוזה מצד עמוד האמצעי דהיינו ז"א, שהוא אותיות הויה, ומצד הצדיק דהיינו יסוד, שהוא סוד ברית שנקרא שדי שדי הוא הוהתם המלך שהוא הויה. וע"כ במזוזה יש הויה בפנים המזוזה, כנגד עמוד האמצעי, ושדי בחוץ למזוזה כנגד היסוד.

תתנב פקודא תשיעאה שכינתא וכו': מצוה התשיעית היא, השכינה הנקראת אות ברית מצד צדיק יסוד עולם, שהוא יסוד. שכתוב, זאת אות הברית. זאת היא השכינה, והיא אות הברית. וכתוב, ביני וביני בני ישראל אות היא לעולם כי ששת ימים עשה ה' את

שבכינה, והמלכות עצמה שהיא ה' אתעבידו, כף, דהיינו כתר, על ו' שהיא ז"א. בסו"ה אשת חיל עטרת בעלה.

תתמוט פקודא שתיתאָה איהי וכו': מצוה ששית של המלכות, היא תפלה של יד להניח בזרוע שמאל, שהיא גבורה, ומצד הגבורה היא הדי' של יד כהה, שהיא המלכות. וע"כ צריכים להניח התפלה של יד שהיא המלכות בזרוע שמאל, שהיא גבורה ז"א. ומכתר עד ספירת הגבורה הם ה' ספירות, והם בחינת תפילין של ראש דעמוד האמצעי, שהוא ז"א. כי מכתר עד גבורה היא בחינת תפילין של ראש, שהם ז"א. ומגבורה ולמטה הם תפילין של יד, שהם המלכות. והיא, המלכות, היא קשר של ג' רצועות, שהן נצח הוד יסוד. דהיינו שהיא הקשר של ב' רצועות של ראש שהן נצח והוד, והיא הקשר של רצועה האחת של תפילין של יד שהיא יסוד. ונמצא שהיא קשר של ג' רצועות.

תתנ ואיהי פקודא שביעאה וכו': והיא מצוה השביעית, שהיא מצות ציצית הכלולה תכלת ולבן, שהם דין ורחמים. באש של הוד, אש לבן אינו אוכל מה שתחתיו, כי הוא נאחו רק באש תכלא שמתחתיו. אבל אשא תכלא שבנד היא דבוקה בפתיחה ובשמן והיא אוכלת ומכלה מה שתחתיו (כנ"ל ב"ב מאות

(דפו"י דף רנ"ז ע"א)

רעיא מהימנא

שכח

יסוד עולם. ^ט זאת אות הברית. ^א בני, עמוּדא דאִמְצָעִיתָא, ובין בני ישראל, נצח הוד. אות, דא צדיק. היא, דא שְׁכִינְתָא. כי ששת ימים עשה יי' את השמים, מכתר עד עמוּדא דאִמְצָעִיתָא. דלית שית בכל אתר, אלא מסטרא דאת ר. ולית שביעי, אלא מסטרא דאת י', עטרה על רישיה. חכמה עלאה אות הוא. חכמה תתאה, אות היא.

תתנג ותקיננו למגור לתמניא, דאינון ח', מן חכמה עד יסוד. לקבלא בהון י' ועירא, לסלקא לה עד פתור, למהוי עטרה על ראשיהון. ותקיננו לשוויא ^פ לערלה במנא דעפרא, לקיים ^א ונחש עפר לחמו.

תתנד פקודא עשיראה, ^א ושמרו בני ישראל את השבת. שכינתא אתקריאת שבת, ^ב מסטרא דתלת דרגין ^ב עלאין דאינון ש', ג' כתרין: כתר, חכמה, ובינה. ואיהי בת, רביעאה לון. שית יומין, מחסד עד יסוד, בהון תעשה ^ו מלאכה, בגין דבניינא מתחיל מחסד, הה"ד ^א עולם חסד יבנה. אבל מבינה ולעילא, ^ט איהי מנוחה וענג ושביטה לכל עובדא.

תתנה פקודא תד סר, איהי אתקריאת צלותא דשחרית מנוחה ערבית, מסטרא דתלת אבהן, ואיהי תפלת כ"ל פ"ה, לית כל, אלא צדיק דכתיב ^ט כי

מסורת הזהר

חלופי גרסאות
פ עולה במנא ועפרא. צ ל"ג מטטרא. ק לא גרסין עלאין.
ד ל"ג מלאכה. ש ל"ג איהי.
מסורת הזהר
ט) (בראשית ט) נח צב צ"ג. א) (שמות לא) ב"א רס
צ"א ז"ח פד ט"ד שליב תקיח קיא ט"א ש"י. ב) (ישעיה
סה) פקודי רפו צ"מ. ג) (שמות לא) ב"ב רח צ"ג.
ד) (תהלים פט) יתרו סה צ"פ. ה) (ד"ה א כט) ב"א רעה צ"ב.

מאמר

הסולם

ביאורי הלכות

את השמים ואת הארץ וביום השביעי וגו'. **בני**, היינו בין עמוד האמצעי שהוא ז"א. **ובין בני ישראל**, היינו בין נצח והוד, המכונים בני ישראל, **אות**, זה צדיק, דהיינו יסוד. **היא**, זו השכינה. **כי ששת ימים עשה ה' את השמים**, היינו מכתר עד עמוד האמצעי שהוא ת"ת, הוא שש ספירות כח"ב חג"ת. שאין שש בכל מקום אלא מצד אות ו' שהיא ת"ת. אף כאן ששת ימים פירושו ת"ת, עם חמש ספירות שלפניו, שהוא כולל אותם. אבל מת"ת ולמטה כבר אינו בחינת ז"א, אלא בחינת המלכות. ואין שביעי אלא מצד אות י' שהיא המלכות שהיא עטרה על ראש ז"א בסוד אשת חיל עטרת בעלה. ואז היא בבחינת חכמה עלאה, ונקראת. **אות הוא** לשון זכר. וכשהמלכות היא חכמה תתאה, נקראת אות היא, לשון נקבה. ולפיכך **אות הוא**, מנוקד עם חידק שהיא לשון נקבה, והכתיב הוא עם ו' שהוא לשון זכר.

תתנג ותקיננו למגור לתמניא וכנ': והתקיננו למול לשמונה, שהם שמונה ספירות (דפו"י דף רנ"ז ע"א)

תתנה) פקודא חד סר וכנ': מצוה הי"א שבמלכות, היא נקראת תפלת שחרית מנוחה וערבית, מצד ג' אבות, שהם חג"ת. והיא תפלת כל פה, דהיינו המלכות הדבוקה ביסוד, כי תפלת, היא מלכות, כל פה, הוא יסוד.

כי

שכמ

רעיא מהימנא

כל בשמים ובארץ, ותרגם יונתן בן עוזיאל, דאחיד בשמיא ובארעא. פ"ה כחושבן מילה. "ומה ברית ביה" מתתחדין דכר ונוקבא דלתתא, אוף ביסוד, מתתיחד חתן וכלה דלעילא, הוא חי עלמין כליל ח"י ברקאן, הה"ד בברכות לראש צדיק.

תתנו) ובג"ד, כל הכורע כורע בכרוף וכל הזוקף זוקף בשם. דא שכנינתא, בשם דידו"ד, ביה צריך לזקפא שכנינתא. ההיא דאתמר בה, "נפלה לא תוסיף" קום בתולת ישראל, ע"י דרגא אתרא, ובג"ד "ביום ההוא אקים את ספת דוד הנופלת. ההוא דאתמר ביה, "ידו"ד זוקף כפופים.

תתנו) פקודא תריסר, איהי אתקריאת חג המצות, וחג השבועות, וחג הספות, מסטרא דג' אבהן. ור"ה מסטרא ד' דילה, דינא דמלכותא דינא. ואית דיימא, פסח דרועא ימינא. שבועות, מתן תורה, דאתייהיבת במדברא, דאיהו ממנא עליה שור, מסטרא דגבורה. סכות ויעקב נסע סכותה. פקודא תליסר, ק"ש.

תתנה) ואית למנדע, דאיהו אתקרי חכם בכל מיני חכמות. ומבין, בכל מיני דתבונות. וחסיד, בכל מיני חסדים. וגבור, בכל מיני גבורות. ויועץ, בכל

חלופי גרסאות

ת ל"ג ומה, א מיהרין, ב דיליה, ג ל"ג בכל מיני חכמות ומבין, ד מוסיף תבונות עד אין סוף.

מסורת הזהר

(1) (משלי י' ב"ב רה צ"ב, ז) (עמוס ה.) (ח) (עמוס ט) שמות מב צ"י. (ט) (תהלים קמו.) (י) (בראשית לג) וישלח לט צ"א.

ביאורי המלכות

שהם חג"ת, וראש השנה הוא מבחינתה עצמה של המלכות, שה"ס דינא דמלכותא דינא. ויש מי שאומר, שחג הפסח הוא זרוע ימין, דהיינו חסד. שבועות שהוא זמן מתן תורה שניתנה במדבר, שהממונה על המדבר הוא שור מצד הגבורה, ע"כ שבועות הוא גבורה. סכות היא תפארת, שנאמר, ויעקב נסע סכותה. ויעקב הוא ת"ת. ובכל המקומות אומר, שפסח הוא חסד, וסכות הוא גבורה, ושבועות הוא תפארת. מצוה י"ג שבמלכות, היא קריאת שמע.

מאמר ביאורי השמות הקדושים והכנויים

תתנה) ואית למנדע דאיהו וכו': ויש לדעת, שהאין סוף נקרא חכם בכל מיני חכמות, ומבין בכל מיני תבונות, וחסיד בכל מיני חסדים, וגבור בכל מיני גבורות, ויועץ בכל מיני עצות, וצדיק בכל מיני צדקות, ומלך בכל מיני מלכות, עד אין סוף ועד אין חקר. ובכל אלו המדרגות, באחד נקרא רחמן, ובאחד נקרא דיין, וכך בכמה מדרגות עד אין סוף. שואל, א"כ יש בו שינוי בין רחמן ובין דיין. ומשיב

הסולם

מאמר

כי אין כל אלא צדיק, שהוא יסוד, שכתוב כי כל בשמים ובארץ, ותרגם יונתן בן עוזיאל, דאחיד בשמיא וארעא. דהיינו יסוד הנאחז בשמים וארץ, שהם ז"א ומלכות. פה היא כחשבון מילה. ומה ברית, בו מתיחדים דכר ונוקבא שלמטה, אף ביסוד מתיחד חתן וכלה שלמעלה, שהם ז"א ומלכות. היסוד, הוא ח"י עולמים, כי כולל ח"י ברכות שבתפלת העמידה, ז"ש ברכות לראש צדיק.

תתנו) ובג"ד כל הכורע כורע בכרוף, וכל זה כל הכורע כורע בכרוף, שה"ס יסוד, וכל הזוקף זוקף בשם. זו היא השכינה בשם הויה, שבו צריכים לזקוף השכינה, אותה שנאמר בה, נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל, מעצמה, אלא על ידי מדרגה אחרת שהיא הויה, דהיינו ז"א, ומשום זה, ביום ההוא אקים את סוכת דוד הנופלת. אותו שנאמר בו הויה זוקף כפופים. וע"כ כל הזוקף זוקף בשם.

תתנו) פקודא תריסר איהו וכו': מצוה השתים עשרה שבמלכות, היא נקראת חג המצות וחג השבועות וחג הסכות, מצד ג' אבות, (דפו"י דף ר"ט ע"א * דף ר"ט ע"ב)

ש"ף

רעיא מהימנא

מיני עצות. וצדיק, בכל מיני צדקות. ומלך, בכל מיני מלכות. עד אין סוף. עד אין חקר. ובכל אליו דרגין, בחד אקרי רחמן. ובחד אקרי דיין. והכי בכמה דרגין, עד אין סוף. אי הכי שנוי אית, בין רחמן לדיין. אלא קודם דברא עלמא, אתקרי הוא בכל אליו דרגין, על שם ברין דתו עתידין להבראות, דאי לא ברין דעלמא, אמאי אתקרי רחום דיין, אלא על שם ברין דעתידין.

תתנט) ובג"ד, כל שמהן, אינון פנויין דיליה. על שם עובדין דיליה. פגוונא דא, ברא נשמתא, בדיוקנא דיליה, דאתקריאת על שם פעולות דיליה, בכל אבר ואבר דגופא, דאתקרי עלמא זעירא. פגוונא דמארי עלמא, אתנהיג בכל ברין. ובכל דרא, פפום עובדוי. כף נשמתא, פפום עובדוי דכל אבר ואבר. שהוא אבר דעביד ביה פקודא, אתקרי נשמתא, לגבי חמלה וחסדא חנא ורחמי. וכההוא אבר דעביד ביה עבירה, אתקרי נשמתא לגבי, דינא וחימה וכעס. אכל לבר מן גופא, למאן תהא חמלה, או אכזריות.

תתס) אוף הכי מארי עלמא, קדם דברא עלמא, וברא ברין דיליה, למאן אתקרי רחום ותנון או דיין. אלא כל שמהן דיליה, אינון פנויין, ולא אתקרי בהון, אלא על שם ברין דעלמא, ובג"ד, פד מארי דרא פ אינון טבין, איהו אתקרי לגבייהו, יהנ"ה במדת רחמים. וכד מארי דרא אינון חייבין, אתקרי אדנ"י במדת הדין. לכל דרא, ולכל בני, פפום מדה דיליה. אכל לאו דאית ליה מדה ולא שם ידיע.

תתסא) פגוונא דספיראן, דכל ספירה אית לה שם ידיע, ומדה, וגבול,

חלופי גרמאות

ה כל; על כל. ו ממלכות. ז כתר וליג אין חקר; אין וליג חקר. ח מוסיף והכי אוקמה. ט מוסיף לאו בכל. י אתקרי; דאתקריאת. כ מוסיף דרא ודרא. ל ליג כן נשמתא כפום עובדוי. מ לגביה. נ לגביה. ס אכזריות. ע ליג עלמא וברא; עלמא וברין וליג וברא ברין. פ ליג מן אינון עד אינון.

מאמר	הסולם	ביאורי השמות הקדושים
ומשיב. אלא קודם שברא העולם הוא נקרא בכל אלו המדרגות, על שם הבריות שהיו עתידות להבראות, ואם לא על שם בריות העולם, למה נקרא רחום דיין, שעל מי ירחם. אלא שנקרא כן על שם הבריות העתידות. אבל בו עצמו אין חס ושלום שינוי.	בו עבירה. נקרא נשמה לדין וחימה וכעס. הנפעלים בגופו. אבל לחוץ מן הגוף, למי יהיה חמלה או אכזריות. מחמת מעשי הגוף.	תתס) אוף הכי מארי וכו': אף כד, רבון העולם, מקודם שברא העולם וברא הבריות שלו, למי נקרא רחום ותנון או דיין. אלא כל שמותיו הם כינויים, ולא נקרא בהם אלא על שם בריות העולם. ומשום זה כשבני הדור הם טובים הוא נקרא אליהם הוי"ה במדת רחמים. וכשבני הדור הם רשעים, הוא נקרא אליהם אדנ"י במדת הדין. כי לכל דור ולכל אדם נקרא לפי המדה שלו, אבל לא שיש לו מדה ידועה, ולא שם ידוע.

תתסא) פגוונא דספיראן דכ"ו וכו':

כעין

ורחמים הנפעלים בגופו. ובראבר ההוא ששמו

(דפו"י דף רנ"ז ע"ב)

שלא

רעיא מהימנא

ותחום. ובאלין שמהן מארי עלמא איהו אתפשט, ואמליך בהון, ואתקרי בהון, ואתפסי בהון, ודר בהון, כנשמתא לגבי אברים דגופא. ומה רבון עלמין, לית ליה שם ידיע ולא אתר ידיע, אלא בכל סטרא שולטנותיה. אוף הכי לית לה לנשמתא שם ידיע, ולא אתר ידיע, בכל גופא אלא בכל סטר שולטנותיה, ולית אבר פנוי מנה.

תתמב ובג"ד, * לית לרשמא לה בחד אתר, * דאי לאו יהא חסר * שולטנותא בשאר אברים. ולא לאתקרי לה בשמא חד, * או בתרין, או בג'. למימר * דאיהי * חכמה מבינה, ואית לה דעת, ולא יתיר. דאי עביד הכי, הא חסר לה משאר דרגין.

תתמו כ"ש למארי עלמא, דלית לרשמא ליה באתר ידיע, או לאתקרי ליה בשמהן, או לשנאה ליה דבהון, או לשלשא ליה כגון דרגא דמרפכתא, דאתמר בה קדושה לך ישלשו, דכל דרגין דכל מרפכות דיליה, אינון * משולשים, כגון האבות הן הן המרכבה, דאינון דמות אריה שור נשר, דאינון מרכבה לאדם. דאתמר עליה, * ודמות פניהם פני אדם. ומסטרא דנוקבא, אינון שלטין על אדם, ונוקבא * איהי מרכבה לגבייהו. ובג"ד אתמר * עלה, קדושה לך ישלשו.

תתמד ואוף הכי אתון, דאינון אנפין דחיון, משולשין, כגוונא דא: יד"ו. הו"י. וה"י. ה' רביעאה, קדושה לך ישלשו. איהי שלמים דכלהו, לאשלמא

חלופי גרמאות

צ מוסיף לית ליה. ק ואי לא. ד ל"ג הא. ש שלטנותה. ת ל"ג או. א בה שתחא. ב חכמה או מבינה. ג ל"ג

ליה. ד ל"ג בהון. ה לשלטה. ו משלשים. ז דאיהו. ח ל"ג עלה.

מסורת הזוהר

(יחזקאל א) ב"א פה צ"א.

ביאורי השמות הקדושים

שכן לרבון העולם, שאין לציין אותו במקום ידוע, או לקראו בשם ידוע, או להכפיל אותו בהם, או לשלש אותו בהם, דהיינו המדרגה של המרכבה, שנאמר בה קדושה לך ישלשו. כי כל המדרגות של כל המרכבות שלו, הם משולשים, כמו, האבות הן הן המרכבה, שהם דמות אריה שור נשר. שהם מרכבה לאדם, שנאמר עליהם, ודמות פניהם פני אדם. ומצד הנוקבא, הם, אריה שור נשר, שולטים על אדם, שחוא שם הנוקבא. והנוקבא היא מרכבה. אל אריה שור נשר. ומשום זה נאמר עליה קדושה לך ישלשו.

תתמד ואוף הכי אתון וכו': ואף כך האותיות יה"ו שהן דומות על פני החיות, אריה שור נשר, הן משולשים, כעין זה, יה"ו הו"י וה"י. ה' היא רביעית אליהם, וה"ס קדושה לך ישלשו כו"ל, היא שלמים של כולם, שמשלמת

הסולם

מאמר

כעין הספירות, שכל ספירה יש לה שם ידוע, ומדה וגבול ותחום. ובאלו השמות מתפשט רבון העולם ומלך בהם, ונקרא בהם ומתכסה בהם ודר בהם כנשמה באברי הגוף. ומה רבון העולמים אין לו שם ידוע ולא מקום ידוע, אלא ממשלתו בכל צד שבעולם, אף כך אין לנשמה שם ידוע, ולא מקום ידוע בכל הגוף, אלא ממשלתה היא בכל צד, ואין אבר פנוי ממנה.

תתמב ובג"ד לית לרשמא וכו': ומשום זה אין לציין את הנשמה במקום אחד שבגוף, שאם לא כן, אלא שתציין אותה במקום אחד, נמצא שחסר ממשלתה בשאר האברים. ואין לקראה בשם אחד או בשנים או בג', לומר שהיא חכמה ומבינה, ויש לה דעת, ולא יותר, שאם עושה כך נמצא שחסר לה שאר המדרגות.

תתמו כ"ש למארי עלמא וכו': כל (דפו"י דף רנ"ז ע"ב)

רעיא מהימנא

שלב

בכלהו שם ידו"ד. אכל למאריה דכלא, לית לשלשא ביה בשמקון, ולא באתון, אלא איהו אתקרי בכל שמקון, ולית ליה שם ידע. וכל שם ושם אסחיד עליה, דאיהו אדון כל עלמין. אסחיד עליה אדני.

תתסח דאית ב"ג, דירית ג' מאה ועשר עלמין, הה"ד, להנחיל אוהבי יש. כפום דרנא דיליה, דאתקרי יש מאין. ודא חכמה עלאה. ואית ב"ג דלא ירית אלא עלמא חד, כפום דרנא דיליה, כמה דאוקמוה, כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו. והכי ירית עלמין כל ב"ג מישראל, כפום דרנא דיליה לעילא. אכל למארי עלמא, ולית לרשמא ליה עלמין בחושבון, אלא אדון כל עלמין, ואדני קא סחיד עליה.

תתסו אוף הכי יתנה"ה, מניה תליא כל תניין, ואיהו וכל תניין דיליה, סהדין על מארי עלמא, דאיהו הוה קדם כל תניין. ואיהו בתוך כל תניה. ואיהו לאחר כל תניה. ודא רנא, דסהדין תניין עליה, הנה, הנה, ויתיה.

תתסז דינא, בהפוך אתון אדני. ובג"ד אמרו רז"ל, דינא דמלכותא דינא. שם אל סחיד על מארי דכלא, דלית יכולת לכל שם, ותניה ורנא. כל שכן לשאר ברניין, פחות מניה. ודא הוא דכתיב, כלא חשיבין וכמצבייה עביד בחיל שמיא וגו'. אלהים, סעיד על אלהות דיליה, דאיהו אלהים ואלהי האלהים, ואיהו אלוה על כלא, ולית אלוה עליה. צבאות, סחיד עליה

חלופי גרסאות

(7) (משלי ח) הקס"ז נח צ"א. (8) (רניאל ד) מקן יב (9) (משלי ח) מוסף בכלהו בהו. י לשלטא; לשלטא. כ מוסף ולית דירעין דאית. ל צדק וצדק. מ ליג לעילא. 1 מוסף לית ליה. 2 מוסף אדני אדון. 3 ליג הויה. 4 ליג ואיהו לאחר כל הויה. 5 ליג מן דינא עד שם. 6 מינה. 7 ליג וגו'. 8 דאית.

מסורת הנהר

הסולם

מאמר

תתסו אוף הכי הויה וכו': אף כן השם הויה, ממנו תלוים כל הויות, והוא וכל הויות שלו מעידים על רבון העולם, שהוא היה קודם כל הויות, והוא בתוך כל הויות, והוא לאחר כל הויות. וז"ס, שהויות מעידים עליו, שהוא היה הוה ויהיה.

תתסז דינא בהפוך אתון וכו': דינא בהפוך האותיות הוא אדני. ומשום זה אמרו רבותינו ז"ל דינא דמלכותא דינא. השם אל, מעיד על רבון הכל, שאין יכולת לכל שם והויה ומדרגה, וכל שכן לשאר הבריות, חוץ ממנו. ז"ש, כל חשיבין וכמצבייה עביד בחיל שמייא וגו'. אלקים, מעיד על אלקות שלו, שהוא האלקים ואלקי האלקים, והוא אלוה על הכל ואין אלוה עליו. צבאות מעיד עליו, כמ"ש וכמצבייה עביד בחיל שמייא. שדי, מעיד עליו

שמשלמת בכלם את שם הויה. אבל לרבון הכל, אין לשלש בו בשמות, ולא באותיות, אלא הוא נקרא בכל השמות ואין לו שם ידוע, וכל שם ושם מעיד עליו, שהוא אדון כל עולמים, והשם אדני מעיד עליו.

תתסח דאית ב"ג דירית וכו': ויש אדם שירוש ש"י עולמות. ז"ש להנחיל אוהבי יש, שהוא בגי' ש"י. שהוא לפי מדרגת החכמה שנקראת יש מאין. כי כתר נקרא אין, והחכמה יש, הנמשך מן האין. וזו היא חכמה עליונה. ויש אדם שאינו יורש אלא עולם אחד כפי המדרגה שלו, כמו שהעמידו, כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו. וכך כל אדם מישראל יורש עולמות לפי המדרגה שלו למעלה. אבל לרבון העולם, אין לרשום לו עולמות בחשבון אלא הוא, אדון כל העולמות, והשם אדני מעיד עליו.

(דפו"י דף רנ"ז ע"ב *) דף רנ"ח ע"א

שלג

רעיא מהימנא

פדכתיב, וכמצינא עביד בחיל שמיא. שד"י, סהיד עליה, דכד ה" איהו אמר לעולם * די עמד בתחומיה, ולא * אתפשט יתיר. ואוף למיא ורוחא ואשא.

תתמח ואוף הכי, כל תונה, ושם, סתדין עליה. דכד תנה איהו יחיד קודם דברא עלמא, אמאי תנה איהו צריך לאתקרי בשמקן אלין, או בשאר פנויין, כגון * רחום ותנון ארך אפים וגו', דיין אמיץ חזק. וסגי אין בכל אינון שמקן * וכנויין, אתקרי על שם כל עלמין ובריין דלהון, * לאתנוא שולטנותיה עליהו.

תתמט אוף הכי נשמתא, על שולטנותא דכל אברים דגופא, אמתיל לה לגביה. לאו * דאיהי * אדמיא ליה איהי בעצמה, דהוא ברא לה, ולית ליה אלוה עליה דברא ליה. ועוד, נשמתא אית לה פמה שנויים ומקרים וסבות, דאתקריאו לה. מה דלאו הכי למארי פלא. * ובג"ד היא * אדמיא בשולטנותא * דילה על כל אברי גופא, אכל לא במלה אחרא.

תתע ועוד, שמע ישראל, שם ע' רבתי, ד' מן אה"ד רבתי, היינו ע"ד, בין ש"ם מן שמע, א"ח מן אה"ד. * עד יי' בכם. ועל כל אחד * ואחד דמיחד אותו בעולם. ועל פן אמר דוד, * אנכי אשמח ביי', ש"מ מן שמע, א"ח מן אה"ד, הרי אשמח.

תתעא ועוד. ד' רבתי, ד' בתי תפילין, דמנת להון א"ח, ואתעטר בהו,

חלופי גרמאות

ת ל"ג איהו. א דיעמוד. ב יתפשט. ג ל"ג וכנויין.
ד לאתנואה. ה איהו. ו דמיא; דאדמי. ז בגין דהיא.
ח מוסיף אדמיא לגביה. ט דילה. י ל"ג רבתי. כ ל"ג
ואחר.

מסורת הזהר

(1) שמות (לד) ויצא ק צ"ג. (2) (ש"א יב) לעיל אות תנג צ"ס. (3) (תהלים קד) לעיל אות תנג צ"ס.

הפולם

ביאורי השמות הקדושים ומקרים וסבות הקורים אותה, מה שאין כן לרבון הכל. ומשום זה, הנשמה דומה לו רק בממשלתה על כל אברי הגוף, אבל לא בדבר אחר.

מאמר ק"ש ותפלין

תתע ועוד. שמע ישראל וכו': ועוד. שמע ישראל, שהוא אותיות שם, ע' גדולה, ועם ד' גדולה דאחד, היינו עד. בין ש"ם מן שמע, שהוא המלכות הנקראת שם. וא"ח מן אחר, שהוא ז"א נמצאות אותיות ע"ד הגדולות, שה"ס עד ה' בכם. וכן הוא עד. על כל אחד ואחד המיחד אותו בעולם. וע"כ אמר דוד אנכי אשמח בה', כי שם מן שמע, שהוא המלכות, וא"ח מן אחר שהוא ז"א הרי אשמח. שה"ס היחוד דז"א ומלכות, מבחינת הגדלות. כי המלכות מבחינת הגדלות נקראת שם.

תתעא ועוד. ד' רבתי וכו': ועוד. ד' הגדולה דאחד, רומזת על ד' בתים דתפלין שמניח

מאמר

עליו, כשהוא אמר לעולם די, עמד העולם בגבולו ולא נתפשט יותר. ואף כך, למים ורוח ואש, אחר די.

תתמח ואוף הכי כ"ל וכו': ואף כך כל הויה וכל שם מעידים עליו. כי כשהיה יחיד קודם שברא העולם למה היה צריך להקרא בשמות אלו, או בשאר כינויים, כמו רחום ותנון ארך אפים וגו', דיין אמיץ חזק. ורבים הם בכל אלו השמות וכינויים, שנקראים על שם כל העולמות והבריות שבהם, להראות שממשלתו עליהם.

תתמט אוף הכי נשמתא וכו': אף הנשמה כך, אשר מבחינת ממשלתה על כל אברי הגוף המשילה אליו, שכמו שהוא שולט על כל העולמות כך הנשמה שולטת על כל אברי הגוף, אבל לא שהנשמה דומה לו בעצמותה, שהרי הוא ברא אותה, והוא אין לו אלוה עליו שברא אותו. ועוד שהנשמה יש לה כמה שינויים (דפנוי דף רי"ח ע"א)

רעיא מהימנא

שלד

וְאֵינּוֹן פֶּאָר עַל רִישֵׁיהּ. וְאֵינּוֹן מִיְהִיָּהּ, וְיִי עֲטָרָא עַל ה', דְּאֵיהִי בְּרֵתָא, וְהֵינּוּ
יְדוּד בְּחֻכְמָה יְסַד אַרְץ, אַבָּא יְסַד בְּרֵתָא*. ה', אַמָּא עֲלָאָה, עֲטָרָה עַל ו', דְּאֵיהִי
בְּרָא, וְהֵינּוּ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתַבּוּנָהּ. בְּאֵמָא כּוֹנֵן בְּרָא. וְהֵאֵי אֵיהִו עֲדֵעוֹלָם הַבָּא
אֵין בּוּ לֹא אַכִּילָה וְלֹא שְׂתִיָּה, אֲלֵא צְדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעֲטְרוּתֵיהֶם בְּרֵאשִׁיָּהֶם**.

תתעב וּבְרֵתָא אֵיהִי תְּפִלָּה שֶׁל יָד כְּהִ"ה. יִי קָשֶׁר דִּילֵיהּ. ה' עֲלָאָה אֵימָא,
תְּפִלִּין דְּרִישָׁא עַל רֵאשׁ תְּפִאָרְתָּהּ. תְּפִלִּין דִּילֵיהּ, כְּסֻדְרֵי יְדוּד, דְּאֵיהִו קָדֵשׁ לִי.
וְהִיָּה כִּי יִבְאָדָּךְ. שְׁמַע. וְהִיָּה אִם שְׁמוּעָה. אֲבָל בְּעֲלָמָא דְּאַתִּי, הַיּוֹת בְּאֲמַצְעָה, דְּאֵינּוֹן
ה' ה'. וּבְגִיד אֲמַר הַנְּבִיא, בְּזֹאת יִתְהַלֵּל ה' מִתְהַלֵּל ה' שְׁפָל וְיִדְוֹעַ אוֹתִי כִּי
אֲנִי יְדוּד. וּבְגִיד אוֹקְמוּנָה מְאִרִי מִתְנִיתִין, דְּאֵית בְּרִישָׁא אֲתֵר, לְאַתְמָא תְּרִי זִוּגִי
דְּתַפְלִי. וְדָא זְכִי לְתַרִּין פְּקוּדִין, דְּאוֹקְמוּנָה עֲלֵיהִו, לֹא כָּל אָדָם זֹכָה
לְשִׁתֵּי שׁוֹלְחָנוֹת.

תתעב חֻכְמָה. ה' בִּינָה. ו' עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעֵיתָא. ה' מְלָכוֹת קְדִישָׁא.
רִישָׁא דְּאֲתַעֲטָר בְּאַרְבַּע אֲתוּוֹן, דָּא כְּתֵר רִיבְהֻטָּא דְּרִישָׁא דְּאַסְתֵּר לֹון, וְכִסֵּי לֹון.
אַהֲבָה חֻסָּד ק"ש, דְּשְׁקִילָא לְאוּרִיָּתָא, דְּאַתְיִיבָת מִימִינָא. תְּפִלִּין עֵז, מְשֻׁמָּא לְאָלָא

חלופי גרסאות

ל ואיהו; דאיןון. מ הוי"ה. נ ועטרה וליג י. ס ל"ג
דאיהו ברא. ע מוסיף רזא דאוקמוה דעולם. פ שמע והיה
אם שמוע והיה וליג והיה כי יביאך. צ תפלי וליג זוגי;
זוגות של תפלי. ק כ"ג הסולם; מוסיף דאיןון י.

מסורת הזהר

(פ) (משלי ג) ב"ב קיג צ"ה. (צ) (שם) שם. (ק) (ירמיה ט)
לעיל אות תתלה צ"ו.

בי סדרים של די פרשיות התפלין

קדש לי, י', והיה כי יביאך היא ה', שמע
היא ו', והיה אם שמוע, היא ה' אחרונה. וסדר
זה הוא לתפלין של ראש ז"א. אבל בעולם
הבא, שהיא בינה, התפלין, שהם המוחין
שמקבלת, הסדר הוא, הויות באמצע, שהם ה' ה',
דהיינו י' בתחילה שהוא קדש, וי' בסוף דהיינו
שמע, והויות, דהיינו והיה כי יביאך, והיה אם
שמוע, ה' ה', באמצע. ועל זה אמר הנביא,
בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי כי
אני ה'. שהם כסדר הצירוף יה"הו (ועי'
בהקדמת תקוני זהר דף ט' ע"ב) ומשום זה
העמידו בעלי המשנה, שיש מקום בראש להניח
כ' זוגות תפלין. וזה זוכה לב' מצות. שהעמידו
עליהם, לא כל אדם זוכה לב' שלחנות.

תתעב י' חכמה ה' בינה ו' וכו':
הדי פרשיות דתפלין של ראש, ה' שהיא קדש,
היא חכמה. ה' שהיא והיה כי יביאך, היא בינה.
ו', שהיא שמע, היא עמוד האמצעי, ה' שהיא
והיה אם שמוע, היא מלכות הקדושה. הראש
הנעטר בד' אותיות אלו, הוא כתר, שהוא ההקף

מאמר

שמניח אותם א"ה, דאחד, שהוא ז"א, ונתעטר
בהם, והם פאר על ראשו. והם סוד הצירוף
יה"הו. ה', שהיא חכמה, היא עטרה על ה'
שהיא הבת, דהיינו מלכות. והיינו ה' בחכמה
יסד ארץ, שאבא שה"ס חכמה, יסד הבת, שהיא
מלכות, הנקראת ארץ ה' שניה של הצירוף
יה"הו, היא אמא עלאה, שהיא עטרה על ו'
שהוא הבן, דהיינו ז"א, והיינו כונן שמים
בתבונה. שז"א הנקרא שמים, מקבל המוחין
מתבונה, דהיינו אמא עלאה. כי אמא כוננה הבן.
והוה שעולם הבא, שהיא בינה, אין בו לא
אכילה ולא שתיה אלא צדיקים יושבים
ועטרוטיהם בראשיהם. דהיינו ז"א שיש לו עטרה
בראשו מן הבינה הנקראת עולם הבא.

מאמר בי סדרים של די פרשיות התפלין

תתעב וּבְרֵתָא אֵיהִי תְּפִלָּה וְכו': והבת,
דהיינו מלכות, היא תפלה של יד כה"ה. י' היא
קשר שלו. ה' עליונה, דהיינו אמא, היא תפלין
של ראש על ראש התפארת. התפלין שלו
דהיינו המוחין שלו, הוא כסדר י"ה ו"ה, שהוא

*תוספת ביאור בתע"ס חלק ד עמ' תקעג תשי"ב, חלק יד עמ' איתקלד או"פ עג, ועי' חלק ח עמ' תרעו אות פב

(דפו"י דף רנ"ח ע"א) **ע"ע בתע"ס חלק ט עמ' תשנח או"פ ד"ה כלולה

של

שלה

רעיא מהימנא

דגבורה. עמוּדא דאִמְצֵתָא, כָּלִיל כְּלָא, כְּנָפֵי דְמִצְוָה, נִצַּח וְהוּד, תְּכַלַּת וְלִבְנָן.
מְזוּזָה יְרֵשִׁים שְׂדֵי, צְדִיק. וְשְׂכִינְתָא תִרְעָא דְמְזוּזָה, זֶה הַשְּׁעָר לִידְוֹד.
תתעד וְעוֹד שֵׁי תֵלֶת רְצוּעוֹת. ד' קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין מֵאֲחֹרָיו. י' קֶשֶׁר
דְתְּפִלִין דְּדָד. וּבְגִין דָּא שְׂדֵי מְלָכָר, יְדוֹד מְלָגוּ, דְאִיהִי ד' פְּרָשִׁין. **ש**
דְד' רֵאשִׁין, רְמִזוּ לְאַרְבַּע בְּתֵי דְתְּפִלִין. שְׂדֵי אוֹת דִּילִיה, עוֹלָה מְטַטְרוֹן.
תתעה וְעוֹד. י' חֲכָמָה קֶדֶשׁ לִי. ה' בִּינָה, וְהָיָה כִּי יִבְיָאָךְ. ו' שְׁמַע, שִׁית
תִּיבִין, רְמִיזָא לְשִׁית סְפִירָן, שִׁית עֲנַפִּין דְאִילָנָא, דְכָלֵל לֹון תְּפִאָרַת. ה' וְהָיָה אִם
שְׁמוֹעַ מְלָכוֹת. אֵלֶין אֵינּוֹן דְרִישָׁא, דְאִיהוּ כְּתָר, כ', אֵין קְדוּשׁ כִּי אֵין בְּלִתְדָ.
תתעו שְׂדֵי, רְמִיזוּ רְצוּעֵי וּבְתֵי וְקֶשֶׁרֵי דְתְּפִלִין מְלָכָר. אוֹף הָכִי בְּמְזוּזָה,
יְדוֹד מְלָגוּ, שְׂדֵי מְלָכָר, **ש** דְאַרְבַּע רֵאשִׁין, עִם ד', רְמִיזוּ לְד' בְּתֵי, וְלִקְשֵׁר
תְּפִלִין מֵאֲחֹר, ד' כְּפּוֹלָה. אֵ אוֹף הָכִי ש' כְּפּוֹלָה, י' קֶשֶׁר דְּדָד כְּפָה, דְאִיהוּ בֵּיתָא
תְּמִישָׁאָה. ג' ד' דְשְׂדֵי, אִיהוּ מוֹחָא, דְאוֹקְמוּהָ עֲלֵיה, בְּמִקּוֹם שְׁמוּחָו שֶׁל תִּינוּק
רוֹפֶס בּוֹ. וְדָא תִינוּק יוֹנֵק מְשֻׁדֵי אִמוּ, שְׂדֵי.

חלופי גרסאות

ר ושם. ש ל"ג י, ת ל"ג עולה. א ל"ג אנה הכי ש'
כפולה. ב רבה ה, ג י.

מסורת הזהר

(ר) (ש"א ב) ויקרא קט צ"ד.

הסולם

ב' סדרים של ד' פרשיות התפלין

ספירות, שהם ששה ענפים של האילן, שתפארת
כולל אותם. ה' אחרונה, היא והיה אם שמוע,
שהיא מלכות. אלו הם המוחין של הראש,
שהראש, הוא כתר, שה"ס כ' בסו"ה אין קדוש
כהויה וגו'. שהכ"ו של כהויה, הוא כתר דז"א.

תתעו שְׂדֵי רְמִיזוּ רְצוּעֵי וכו': שְׂדֵי,
רוּמִזוּ לְרְצוּעוֹת וּבְתֵי וְקֶשֶׁרֵי תְּפִלִין מִבְּחוּץ.
כִּי ש' דְשְׂדֵי רוּמִזוּת לְג' רְצוּעוֹת ב' שֶׁל רֵאשׁ
וְא' שֶׁל י. ד' דְשְׂדֵי רוּמִזוּת לְד' בְּתֵי דְתְּפִלִין
שֶׁל רֵאשׁ, וְכֵן לְקֶשֶׁר שֶׁל ד' שְׂבָאוֹרֵי הָרֵאשׁ.
י' דְשְׂדֵי רוּמִזוּת לְקֶשֶׁר תְּפִלִין שֶׁל י. אֵף כֵּךְ
הַמְזוּזָה, הוּיָה מְבַפְנִים וְהֵשֵׁם שְׂדֵי מִבְּחוּץ. **ש**
שֶׁל אַרְבַּעַה רֵאשִׁים, עִם ה' דְשְׂדֵי, רוּמִזִים לְד'
בְּתֵי וְלִקְשֵׁר שֶׁל תְּפִלִין דְרֵאשׁ מֵאֲחֹרָיו, שֶׁהוּא
בְּצוּרַת ד' כְּפּוֹלָה. וְאֵף כֵּךְ ש' כְּפּוֹלָה. א' בְּצַד
יְמִין הַבַּיִת, וְא' בְּצַד שְׂמָאל הַבַּיִת. י' דְשְׂדֵי
הִיא הַקֶּשֶׁר שֶׁל תְּפִלִין דִּיד כְּהַן, שֶׁהוּא בֵּית
חֲמִישִׁי. כְּלוּמַר שְׂדֵי בְּתֵי דְתְּפִלִין שֶׁל רֵאשׁ,
וּבֵית חֲמִישִׁי בְּתְּפִלִין שֶׁל י. ד' דְשְׂדֵי הוּא
הַמוֹחַ שֶׁהַעֲמִידוֹ עֲלֵיו, בְּמִקּוֹם שְׁמוּחָו שֶׁל תִּינוּק
רוֹפֶס בּוֹ, דְחִינּוֹ שְׂמַתְנַעֲנַע. וְהוּוֹ תִינוּק יוֹנֵק
מְשֻׁדֵי אִמוּ דְחִינּוֹ מִן שְׂדֵי. כִּי ד' רוּמִזוּת עַל
מוּחִין דְג' דִּינִיקָה.

תפלין

מאמר

של הראש, המקיף את התפלין שהם המוחין,
ומכסה אותם. קריאת שמע, היא אהבה, חסד,
השקולה לתורה שניתנה מימין. התפלין,
נקראים עז, והם משמאל שהוא גבורה. עמוד
האמצעי, שהוא תפארת, כולל הכל, שכולל
חסד וגבורה. כנפי מצוה, שהם ציצית, שבהם
תכלת ולבן, הם נצח והוד. מזוזה, שבה רשום
השם שְׂדֵי, הוא צדיק, דחיינו יסוד. והשכינה
היא השער שבו המזוזה. שעליה כתוב, זה
השער לה'.

תתעד וְעוֹד. ש' תֵלֶת וכו': וְעוֹד ש'
שֶׁל ג' רֵאשִׁים, הִיא ג' רְצוּעוֹת, ב' רְצוּעוֹת
שְׂבָתִינִין שֶׁל רֵאשׁ, וְאַחַת שֶׁל תְּפִלִין שֶׁל י.
ד' הִיא הַקֶּשֶׁר שֶׁל תְּפִלִין שֶׁל רֵאשׁ שְׂמֵאֲחֹרָיו.
י' הִיא הַקֶּשֶׁר שֶׁל תְּפִלִין שֶׁל י. שֶׁהֵם אוֹתוֹת
שְׂדֵי, וּמְשׁוּם זֶה שְׂדֵי, הוּא מִבְּחוּץ עַל תְּפִלִין,
וְהוּיָה, הִיא מְבַפְנִים תְּפִלִין, שֶׁהִיא ד' פְּרָשִׁיּוֹת
שְׂבָהֵם. **ש** שֶׁל ד' רֵאשִׁים רוּמִזוּת לְאַרְבַּעַה
בְּתֵי שֶׁל תְּפִלִין. שְׂדֵי, הוּא אוֹת שֶׁלּוֹ. שֶׁל
ז"א, וְעוֹלָה בְּג' מְטַטְרוֹן.

תתעה וְעוֹד. י' חֲכָמָה וכו': וְעוֹד. י'
חֲכָמָה, הִיא קֶדֶשׁ לִי. ה' בִּינָה, הִיא וְהָיָה כִּי
יִבְיָאָךְ, ו', הִיא שְׁמַע, שְׂבוּ שֶׁשׁ מְלוֹת, שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל ה' אֵלֵקִינוּ ה' אֶחָד, הַרוּמִזוּת לְשֶׁשׁ
(דפויי דף רנ"ח ע"א)

שלו

רעיא מהימנא

תתעזו תפלין דמארי עלמא, פתרו. ומאי ניהו דפתרו דמארי עלמא. ידן"ד. דאיהו: "חקמה. ה' בינה. ו' תפארת. כליל שית ספירין. ה' מלכות. ובג"ד (ו) ומי כעמך בישראל (י) כי מי גוי גדול אשר לו אלהים קרובים אליו, בני אלהינו בכל קראנו אליו. ארבע קראי, פלהו רשימין בכ', וזא דאת כ': "י". דאיהי "י" מן יאהדוניה, עשרה עשרה הפך בשקל הקדש, כ' מן פתרו, פלילא מעשר ספיראן, "כלילן מעילא לתתא, ומעשר ספיראן מתתא לעילא.

תתעח ואלין אינון, (ו) והמים אשר מעל השמים, מים עליונים זכרים, מים תחתונים נקבות. ועליהו אמר ר' עקיבא ו' לתלמידיו, כשתגיעו לאבני שיש טהור, אל תאמרו מים מים, שמא תסתפנו בנפשכם. דלאו אינון מים כמשמען. אלא איהו אור נובע. ובגין דא, אדמו למים ונובעים. והאי נהורא לית ליה פסק, ולא קצוץ, ופרוד. ובגין דאינון מפתרו, אתקריאן שאין להם סוף, דכתרו אין סוף אתקרי. (ע"כ רעיא מהימנא).

תתעט והקרבתם עולה לריח ניחח ליי'. ת"ח, בפסח פתיב, והקרבתם אשה עולה ליי'. והכא לא פתיב אשה, אלא והקרבתם עולה. מ"ט. יומא דא,

מסורת הזהר (ש"כ ז) שמות צב צ"ט. (ז) דברים ד) וישלח נא (במברר ז) לעיל תתמח צ"ר. (ב) (תהלים קמח) פקודי עא צ"י.

חלופי גרסאות
ד ל"ג כתר. ה ל"ג כלילן. ו ל"ג לתלמידיו. ז טבעים. ח מוסף אשה דהא ביומא דא אשה לא כתיב ביה.

הסולם מאמר
תתעזו תפלין דמארי עלמא וכי: התפלין של רבון העולם הוא כתר. ומה הוא כתר של רבון העולם, הוא הויה. שהוא, "דהויה היא חכמה, ה' בינה, ו' היא תפארת הכולל שש ספירות חג"ת נהי, ה' אחרונה היא מלכות. דהיינו עשר ספירות. ומשום זה, ומי בעמך בישראל, כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו, כהויה אלקינו בכל קראנו אליו. וכן הכתוב אין קדוש כהויה כנ"ל (אות תקע"ב) ארבעה פסוקים אלו כולם רשומים בכ', והסוד של אות כ' היא "י", שהוא "י" מן השילוב יאהדוניה, שבתחילה ושבסוף שהסוד"ה, עשרה עשרה הכף בשקל הקדש. דהיינו כף מן כתר, הכלולה מעשר ספירות, כנ"ל, הכלולות מעשר ספירות דאור ישר, שהן ממעלה למטה. ומעשר ספירות דאור חוזר, שהן ממטה למעלה.

מאמר חג השבועות
תתעט) והקרבתם עולה לריח ניחח: והקרבתם עולה לריח ניחח לה'. בוא וראה, בפסח כתוב, והקרבתם אשה עולה לה'. וכאן לא כתוב אשה, אלא והקרבתם עולה. מהו הטעם. ומשיב, יום הזה, של חג השבועות, הוא יום שהכלה נכנסה לחופה. דהיינו המלכות נכנסה לחופה עם ז"א. וישראל באו מן ספירת ימי טהרה, ימים ושבועות, ונכללו ונכנסו בימי טהרה אלו, שה"ט ז' ימים חג"ת נהי"מ, שבכל אחת חג"ת נהי"מ. דהיינו מ"ט יום. והיא, המלכות

תתעח) ואלין אינון והמים וגו': ואלו כ' ספירות דאור ישר ואור חוזר, הם סוד, והמים אשר מעל השמים, שהם מים עליונים זכרים, דהיינו הע"ס דארי, המים אשר מתחת לוקיע, הם מים תחתונים נקבות, דהיינו העשר ספירות דאור חוזר. ועליהם אמר ר' עקיבא (דפו"י דף רי"ח ע"א *) דף רי"ח ע"ב)

שלז

פנחס

יומא דעיילת פלה לתופה איהו. וישראל מנו יומין דדכיו. יומין ושבועין, ואתפלילו ועאלו ביומין דדכיו. והיא נפקת מפל סטרא בישא, ונטרת יומי דכיו פדקא תזי. ורזא דא, מלכא טעם בתולה טעים. בג"כ לא פתיב ביה אשה, דהא אתרא לא קריב למשפנא, והא אתרחק מתמן. וע"ד אשים לאו הקא, ולא אצטריכו להקא, וישראל מרחקן אינון מן סטרא בישא. א"ר אבא, עדיין צריכין אנן לפתחא דא למפתח.

תתפ אר"ש, ארימית ידי בצלו למאן דברא עלמא, ורזא דא, אשפתן בספרי קדמאי, אשים אינון באמצעיתא, ואתיין בסטרא דא ובסטרא דא, אדבקו באילנא דדעת טוב ורע, אדבקן ברע, ואדבקן בטוב. ובג"כ, בשאר יומין כפתיב בהו אשה עולה. אבל בהני יומא, דאילנא דחיי קיימא, ולא אתרא, לית אנן צריכין לאשה, ולא אצטרידו למתוי תמן. ויומא דא, יומא דאילנא דחיי איהו, ולא דדעת טוב ורע. ובג"ד, והקרבתם עולה לרית נחת ליי, ולא אשה ליי עולה. ועולה, ולשון עולה, כמה דאתמר, והא אתערנא מלי דפרים בני בקר, וכל שהא קרבן.

תתפא ובחדש השביעי, כמה דאתמר, יומא דר"ה, דינא דכל עלמא,

חלופי גרסאות

ט גורס מן ישראל עד דדכיו לפני אמר ר' אבא בסוף האות. י ברזא דאשכחן, כ מוסיף כליל לאשים וכתוב. ד לאשים מ ל"ג ולא. נ לשם.

מסורת הזהר

(ד) ח"א רסא. בהשמטות.

חג השבועות

כתוב בהם אשה עולה, משום שיש בהם דינים ואחיזה בעץ הדעת טו"ר. אבל באלו הימים שעץ החיים נמצא ולא אחר, דהיינו בשבועות, אין אנו צריכים לאשה ואינו צריך להיות שם. כי יום זה, דשבועות, הוא של עץ החיים ולא של עץ הדעת טוב ורע. ומשום זה כתוב, והקרבתם עולה לרית נחת לה, ולא אשה לה. עולה. ועולה פירושו לשון עולה, שהוא עולה לגבוה. כמו שלמדנו. וכבר הערנו הדברים בפירושו של פרים בני בקר, וכל קרבן ההוא.

מאמר ראש השנה

תתפא ובחדש השביעי כמה וכו': וכתדש השביעי באחד לחדש. היינו כמו שלמדנו כי יום של ראש השנה, הוא דינם של כל העולם, דין קשה ביום א', ודין רפה, ביום ב'. שואל כתוב, ועשיתם עולה, והקרבתם היה צריך לומר כשאר כל הימים, מהו ועשיתם. ומשיב, אלא ביום זה, דראש השנה, כתוב, ועשה לי מטעמים. שיצחק אמר לעשו, שהוא המקורג, כמה מטעמים ותבשילים עושים ישראל באלו הימים, דהיינו במצות ובתפלה, בעוד שהמקורג הולך

הסולם

מאמר

המלכות, יצאה מכל הצד הרע, דהיינו שאין להם עוד אחיזה בה, ושמרה ימי טהרה כראוי, דהיינו מ"ט ימי הספידה, וז"ס מלכא טעם בתולה טעים. כלומר, שה"ס בתולה ואיש לא ידעה, שסודו, שאגלאי מלתא, שלא היתה אחיזה בה לשום איש מסטרא אחרא. משום זה לא כתוב בו אשה, כי אחר לא קרב אל המשכן, שהוא המלכות, וכבר נתרחק צד האחר משם. וע"כ אין כאן אשים, ולא נצרכו כאן, כי ישראל נתרחקו מן צד הרע. אמר ר' אבא, עדיין אנו צריכים לפתוח הפתח כאן. פירושו. האשים, הם דינין (כנ"ל דף קנ"ב במראות הסולם אות ו' ז', ע"ש) וכיין שכאן כבר יצאה המלכות מכל הדינים שבה, על כן לא כתוב והקרבתם אשה עולה, אלא והקרבתם עולה סתם.

תתפ אר"ש ארימית ידי וכו': א"ר שמעון הרימותי ידי בתפלה למי שברא העולם. וסוד זה מצאתי בספרים ראשונים. אשים, הם באמצע הטוב והרע, ובאים בצד זה ובצד זה, כי נדבקו בעץ הדעת טוב ורע, ע"כ נדבקו ברע ונדבקו בטוב, ומשום זה, בשאר ימים (דפויי דף רי"ח ע"ב)

שלה

פנחס

דינא תקיפא, ודינא רפיא. ועשיתם עולה, והקרבתם מבעי ליה, כשאר כל יומין, מאי ועשיתם. אלא ביומא דא, ועשה לי מטעמים כתיב. כמה מטעמים ותבשילים עבדו ישראל בהני יומי, בעוד דמקטרגא אזיל לפשפשא בחובין דעלמא. ועד לא כתיב והקרבתם, אלא ועשיתם עולה. ולא אשה עולה. וכן בכל שאר יומין, לא כתיב אשה, דלית לון חולקא בכל הני יומי. כ"ש בהאי יומא, דאנן עבדין מטעמים ותבשילים בלא דעתא דסטרא אחרא, דהא יצחק משדר ליה לצוד צידה דחובין דבני עלמא, ולאיתתאה לגביה.

תתפב ובעוד דאיהו אזיל, ישראל נטלי עיטא ברבקה, ועבדין כל אינון פולחנין, כל אינון צלותין, מומני שופר ותקעין ליה, בגין לאתערא רחמי. והא אוקימנא, ויבא לו יין וישת, דאתי מרחוק, מגו אתר דחמרא עתיקא, ושתי. ואטעים ליה, ותדי. ואתר פך מברך ליה בכמה ברכאן, ואעבר על חובי. מה

חלופי גרסאות

ס קרבנין. ט דאינון. פ דאכל. צ מוסף ואעבר עלמא.

מסורת הזהר

ה (בראשית כז) ת"ז תכ"א נא. ו (בראשית כז) תולדות נו צ"א.

ראש השנה

כל אחיזתו ומתבלבל דעתו (ע"י לעיל אמור מאות קפ"ז עד אות רכ"ד).

הסולם

וז"ש, וכ"כ שכן בהאי יומא דאנן עבדין מטעמים ותבשילין בלא דעתא דסטרא אחרא, דהיינו לא לבד שאין נותנים לו חיות מן הקרבנות אלא עוד שמבלבלים דעתו, דהא יצחק משדר ליה לצוד צידה דחובין וכו', דהיינו מחמת שהוא מצב הא' דמלכות, שיצחק, שה"ס קו השמאל, יושב על כסא דין, ורוצה להגביר שליטתו, שולח את עשו לצוד ציד, שהוא שימשיך ג"ר משמאל, וכיון שנתן לו רשות, תיכף מתעוררים הדינים, שהם דנים כל העולם לכף חוב. וכמ"ש בדבור הסמוך ובעוד דאיהו אזיל, דהיינו מטרם שמספיק לגלות הדינים מג"ר דשמאל, מומני שופר ותקעין ליה בגין לאתערא רחמי, כי ע"י תקיעת שופר מתבטלים הג"ר דשמאל והס"א אינו יכול להמשיכם, ומתבלבל דעתו, ובמקומם נמשכים מטעמים דיעקב, שהם רחמים.

תתפב ובעוד דאיהו אזיל וכו': ובעוד שהוא הולך, ישראל לוקחים עצה מרבקה, ועושים כל אלו עבודות, וכל אלו התפלות, מומינים שופר ותוקעים, כדי לעורר הרחמים. כמ"ש בדבור הסמוך. וכבר העמדנו, ויבא לו יין וישת, שבא מרחוק, מבינה, מאותו מקום שהיין ישן, שה"ס הארת חכמה דז"ק דשמאל אחר הביטול של ג"ר דשמאל, שזה מכונה

יין

מאמר

הולך לחפש בעונות העולם. לעשות מהם מטעמים לקטרוג. וע"כ לא כתוב, והקרבתם, אלא ועשיתם עולה. דהיינו לעשות ולתקן מטעמים. ולא כתוב אשה עולה, וכן בכל שאר הימים שאין לסטרא אחרא חלק באלו הימים, לא כתוב אשה, כגון בשבועות כנ"ל בדבור הסמוך. וכן ביום הכפורים. כל שכן ביום הזה, שאנו עושים מטעמים ותבשילים בלי דעת הסטרא אחרא. שהרי יצחק שלח אותו, לצוד צידה של עונות בני העולם ולהביא אצלו.

פירושו. בכל הקרבנות נותנים חלק לסטרא אחרא (כנ"ל דף ק"ט במדאות הסולם אות י"ג/ב ע"ש) אבל ביום זה דראש השנה הוא להיפך, שעל ידי תקיעת שופר מבלבלים דעתו של השטן, שפירושו, שע"י תקיעת שופר מתבטלים ג"ר דשמאל שמשם חיות הסטרא אחרא. כי ברה"ש שולט מצב הא' של המלכות, וה"ס מה שיצחק, שהוא קו שמאל אמר לעשו וצידה לה ציד, שנתן לו רשות להמשיך הג"ר דשמאל, ולעורר כל הדינים הבאים עמו, שה"ס ויחרד יצחק חרדה גדולה. ודינים הללו מתחילים להתעורר בראש השנה, אמנם בתוך כך, אזיל ישראל נטלי עיטא ברבקה וכו' מומני שופר ותקעין, כמ"ש להלן בדבור הסמוך. דהיינו שע"י תקיעת שופר מתמעטים הג"ר דשמאל שהם כל המוחין דס"א, וע"כ הס"א מתבלבלת. ונמצא שלא עוד שאין לה חלק מקרבנות דראש השנה, כמו בשאר הקרבנות, אלא עוד שמפסיד (דפויי דף רנ"ח ע"ב)

שלמי

פנחס

פתיב, ויהי אף יצוא יצא יעקב וועשו אחיו בא מצדו, טעין מכמה טועני כמה דאתמר, והא אוקימנא מלה.

תתפג) ובג"כ איהו יומא דיבכא, ונקרבנא איהו עולה. איל אחד, כמה דאתמר, בגין אילו דיצחק. ושעיר עזים אחד לחטאת, שוחד לסמאל ולכפרה אנפוי, בכהוא בכיה דאיהו בכי בהאי יומא, פנין דחמי דלא אתעביד רעוהיה, והא למגנא צד צידה. כמה דאתמר. פגוונא דא יומא דכפוני, והא פתיב בפ' אמור.

תתפד) ובחמשה עשר יום וגו'. ר' אבא פתח, ונתנת התיבה בחדש השביעי וגו', ת"ח, כל הני יומין, אולת אימא על פנייא, בגין דלא ישלוט סטרא אתרא עליהו, ובגין לשונבא לון. פנין דאשתויכו פנהא, והא נתבין בסכות, מתנשרין בנטורא. יומא קדמאה, ויומא תנינא, פקדת לון לישראל, למעבד סעודתא לממנן דשאר עמין, ואיהי לא שריא תמן. ביומא תליתאה, דאיהו י"ז לחדש, שריאת למשרי עליהו. הה"ד, ונתנת התיבה בחדש השביעי בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט, טורין דכל לווטין ומרדין שראן פגווייהו.

תתפה) אמר רבי אלעזר, יומא קדמאה דחג, לא שריא עליהו, ולא יומא

חלופי גרסאות

ק טעים מכמה טעמי וליג ועשו אחיו בא מצדו. ר לתברא. ו ל"ג ותנת התיבה בחדש השביעי.

מסורת הזהר

(ז) (בראשית כז) תולדות ע צ"ב. ח) (בראשית ח) לעיל אות תתכו.

חג הסכות

הסולם

מאמר

בוא וראה, כל אלו הימים מיום הכפורים עד סוכות, הולכת האם, שהיא השכינה, על הבנים, שהם ישראל, כדי שלא ישלוט הסטרא אחרא על ישראל, וכדי להצילם. כיון שנצלו הבנים ויושבים בסוכות הם נשמרים בשמירה של אמא, שהיא השכינה. ביום הראשון וכיום השני של חג הסוכות, ציוותה לישראל לעשות סעודה לממונים של שאר העמים. שהם ע' פרים, לע' שרים, והיא אינה שורית שם עמהם. ביום השלישי, שהוא י"ז לחדש, השכינה מתחלת לשרות עליהם. ו"ש ותנת התיבה בחדש השביעי בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט. אשר תיבה ה"ס השכינה, הרי אררט, היינו הרים שכל הקללות וכל העונשים שורים בתוכם, שהם הממונים של האומות.

תתפה) אמר רבי אלעזר וכו': אר"א, יום הראשון של חג אין המלכות שורה עליהם, על הממונים דע' אומות, ולא ביום השני, אלא ביום השלישי, שמוסיף וגורע, היא שורה עליהם, מוסיף אותיות וגורע קרבנות, שכתוב, עשתי עשר וגו', שזה ראוי לרע עין. כי ביום הראשון ויום השני הוא שמחה של הבנים, וישראל

יין ישן. ושתה. והוטעם לו, ושמת. ואחר כך מברך אותו יצחק, שהוא קו השמאל, בכמה ברכות, ומעביר עונותיו. כי הארת החכמה מכפרת העונות. מה כתוב, ויהי אך יצוא יצא יעקב ועשו אחיו בא מצדו. דהיינו שנושא עמו כמה משאות של עונות, כמו שלמדנו. וכבר העמדנו הדברים (לעיל אמור אות ר"ח ר"ט).

תתפג) ובג"כ איהו יומא וכו': ומשום זה הוא יום תרועה. והקרוב הוא עולה. איל אחד, היינו כמו שלמדנו שהוא משום אילו של יצחק. ושעיר עזים אחד לחטאת, שהוא שוחד לסמאל, כי מקרבן זה בלבד הוא מקבל איזה יניקה מבחינת ו"ק דחכמה. כדי לכפר פניו, על אותו הבכיה שבכה באותו יום, אחר שראה שלא נעשה רצונו, והוא צד ציד בתנס. כי נתבטלו הג"ד דשמאל שלו, שהם כל כחו כו"ל. ומיעוט הג"ד נקרא בכייה. כמו שלמדנו. וכעין זה הוא ביום הכפורים. והרי זה כתוב בפרשת אמור (מאות וכו' עד אות דנ"ז).

מאמר חג הסוכות

תתפד) ובחמשה עשר יום וגו': ר' אבא פתח, ותנת התיבה בחדש השביעי וגו', (דפו"י דף ר"ח ע"ב)

שמו

פניהם

תַּנְיִנָּא, "אֵלָא יוֹמָא תְּלִיתָאָה, דְּאוּסִיף וְגַרְע אֶשְׂרָא עֲלֵיהּ, אוּסִיף אַתּוּן, וְגַרְע קַרְבְּנִין. דְּכְתִיב עֲשֵׂי עֶשֶׂר וְגו'. וְהָכִי אַתְחַזִּי לְרַע עֵין, בְּגִין דְּיוֹמָא קְדָמָאָה וְיוֹמָא תַּנְיִנָּא חֲדָה דְּכְנָהָא, וְאֵינוּן מְפַלְגֵי עַדָּן לֹון. מִיוֹמָא תְּלִיתָאָה וְלִהְלָאָה, דְּאִהִי שְׂרָא עֲלֵיהּ, מֵה פְתִיב. וְהַמִּים הָיוּ הַלֹּךְ וְחִסּוּר עַד הַחֲדָשׁ הַעֲשִׂירִי בְּעֲשִׂירֵי בְּאַחַד לַחֲדָשׁ נִרְאוּ רְאשֵׁי הַקְּרִים. וְהַמִּים הָיוּ הַלֹּךְ וְחִסּוּר, אֲלֵין קַרְבְּנִין, דְּאֲזֵלִין וּמְתַמְעֵטִין. וְכִמָּה דְּאֵינוּן מְתַמְעֵטִין, הָכִי נִמֵּי אַתְמַעֵט טוֹבָא דְּלִהוּן.

חֲלוּפֵי גְרַמָּאוֹת
ת ולא. א ל"ג שריא.

מִסּוּרַת הַזְהַר
(י' בראשית ח) לעיל אות תתכז צ"ק.

מאמר

הסולם

חג הסוכות

אין המלכות שורה עליהם אלא אם כן כשהיא בפרוד מן ז"א, שאז היא מגבירה כח חיותם של הס"א. ולפיכך כדי שלא לתת להם תוספת חיות, אינה שורית עליהם. אלא ישראל בלבד ממשויכים להם חלקם מן הקרבנות, וישראל אין ממשויכים אלא הארת ממטה למעלה בלבד, שהוא כתקון קו האמצעי. שהארה זו באה בדרך ג' קוין, המאירים אל המלכות, שה"ס תו"ג תו"מ, ואחר שנכללים זה מזה, יש ג' קוין בכל אחד מחו"ג תו"מ, שהם י"ב, שה"ס י"ב פרים. ועם הכולל הם י"ג פרים. וז"ס י"ג פרים שהקריבו ביום א', וי"ב פרים שהקריבו ביום ב', שהם היו בבחינת המשכת החכמה בסוד ג' קוין ומלכות המקבלתם, שבהתכללם זה מזה הם סוד י"ב, ועם הכולל הם י"ג. וז"ש, בְּגִין דְּיוֹמָא קְדָמָאָה וְיוֹמָא תַּנְיִנָּא הַדּוּדָה דְּכְנָהָא, וְאֵינוּן מְפַלְגֵי עַדָּן לֹון, כִּי יִשְׂרָאֵל הֵם הַמְחַלְקִים הָאֵרַת הַשְּׁמַאֵל לַמְּמוֹנֵי הָאוּמוֹת, וְע"כ הֵם מְחַלְקִים לָהֶם בְּסוּד הַמְּסַפֵּר י"ג פְּרִים בְּיוֹם א' וי"ב פְּרִים בְּיוֹם ב'. שה"ס התכללות ג' קוין והמלכות זה בזה. כדרך הארת קו האמצעי.

וּז"ש בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה וְכו' שְׂרִיאת לְמִשְׁרֵי עֲלִייהוּ וְכו'. כִּי אַחַר שִׁכְבַּר קִבְלוּ מִיִּשְׂרָאֵל כָּל מַה שִׁיכְלוּ לְהַאִיר לָהֶם, שֶׁה"ס י"ב פְּרִים. אוּ מִתְחַלַּת הַמְּלָכוֹת לְשֵׁרוֹת עַל הַמְּמוֹנִים שֶׁל הָאוּמוֹת, כְּלוֹמֵר שִׁמְכָה הַהָאָרָה שֶׁקִּבְלוּ מִי"ב פְּרִים שֶׁבְּקִדּוּשָׁה, שֶׁהִיָּתָה מִקּוֹ הָאֲמִצְעִי, הֵם מִתְּגַבְּרִים וּמְמַשִּׁיכִים מִמְּלָכוֹת בְּלִבְד, דֵּהֵיִינוּ מִבְּחִינַתָּה עֲצָמָה שֶׁהִיא שְׁמַאֵל בְּלֵי יָמִין, כְּדִי שִׁיכְלוּ לְהַמְשִׁיךְ מִמְּעַלָּה לְמִטָּה כַּחֲפָצִם. וּז"ס שֶׁנִּצְטוּ אוּ יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב עֲשֵׂי עֶשֶׂר פְּרִים, וּז"ש, אֵלָא יוֹמָא תְּלִיתָאָה דְּאוּסִיף וְגַרְע, שְׂרִיא עֲלֵיהּ, אוּסִיף אַתּוּן וְגַרְע קַרְבְּנִין דְּכְתִיב עֲשֵׂי עֶשֶׂר וְגו'. כִּי בְּיוֹם א' וְב' הַשְּׁפִיעַנוּ יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם מִקְדוּשָׁה, בְּסוּד שְׁתֵּי עֲשֵׂר, שֶׁהֵם סוּד הַתְּכַלְלוֹת ג' קוִין כְּנ"ל. אַבְל

וישראל מחלקים להם, לממוני האומות, שלל. מיום השלישי והלאה, שהמלכות שורה עליהם, מה כתוב, והמים היו הלוך וחסור עד החדש העשירי בעשירי באחד לחדש נראו ראשי ההרים. והמים היו הלוך וחסור, אלו הם הקרבנות שהולכים ומתמעטים. וכמו שהם מתמעטים כך מתמעט הטוב שלהם. ומרדין פירושו עונשים, מלשון מכות מרדות. עֲדָּן פירושו שלל ומתנות, מלשון בבוקר יאכל עד.

פירושו. עיקר בנין המלכות הוא מקו שמאל שהוא הארת החכמה דשמאל, אמנם כשהיא שורה על ישראל היא בזווג עם ז"א, שה"ס קו האמצעי, שאז אין החכמה שבמלכות מאירה אלא ממטה למעלה. ועיקר הארתה היא מבחינת החסדים שמקבלת מז"א. אבל כשהמלכות שורה על אומות העולם והס"א, הוא להיפך, שאינה שורה עליהם, אלא כשהיא בפרוד מז"א, כי האומות והס"א אינם חפצים לקבל מקו אמצעי, שהוא ז"א, אלא מבחינת השמאל שבמלכות בלבד.

וּז"ש, כִּי הֵנִי יוֹמִין אֲזֵלַת אִמָּא עַל בְּנֵיָא וְכו', דֵּהֵיִינוּ הַמְּלָכוֹת כִּשְׁהִיא בְּזוּוג עִם ז"א, שֶׁהוּא קוֹ אֲמִצְעִי, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁלוּט סְטְרָא אַחְרָא עֲלֵיהּ, דֵּהֵיִינוּ שֶׁהס"א לֹא יַעוּרְרוּ אוֹתָם לְהַמְשִׁיךְ הַחֲכָמָה מִמְּעַלָּה לְמִטָּה מִן הַמְּלָכוֹת, כְּדִרְךְ הַסְטְרָא אַחְרָא. כִּיּוֹן דְּאִשְׁתַּיְבוּ בְּנֵהָא וְהָא יִתְבִּין בְּסִכּוֹת, מִתְּנַטְרִין וְכו' כִּיּוֹן שִׁזְכוּ לְסוּכָה הֵמָּה מְשׁוּמְרִים בְּשִׁמְרִיהָ עֲלִינוּנָה שֶׁהס"א לֹא יוּכַל עוֹד לְשִׁלוֹט עֲלֵיהֶם לְהַסִּיתָם לְמִשׁוֹךְ הַשְּׁמַאֵל מִמְּעַלָּה לְמִטָּה. וְע"כ פְּקֻדַּת לֹון לְיִשְׂרָאֵל לְמַעַבְד סְעוּדַתָּא לְמִמְנָן דְּשִׂאָר עֲמוּין, דֵּהֵיִינוּ שִׁיקְרִיבוּ ע' פְּרִים, שֶׁה"ס הַמְּשַׁכַּת הָאֵרַת הַשְּׁמַאֵל לְשֵׁרֵי הָאוּמוֹת וְלְסְטְרָא אַחְרָא בְּשִׁיעוּר חַיּוֹתָם וְקִיוּמָם בְּלִבְד, כִּי אֵין חַיּוֹת וְקִיוּם לְאוּמוֹת וְלְסְטְרָא אַחְרָא, אֲלָא מֵהָאֵרַת הַשְּׁמַאֵל בְּלִבְד. וְאִיהִי לֹא שְׂרִיאָתָא תְּמוֹן, כִּי

(דפו"י דף רי"ח ע"ב * דף רנ"ט ע"א)

שמה

פנחס

תתפז אר"ש, אלעזר, ת"ח, מיומא תנינא שריאו מייא לאתתוזה, כיון דשריאו מים, מיומא תליתאה איהי שרת עליהו, ואינון מים לא הוו ידעי בבלאי, אמאי רשימין הקא, דהא טובא דישראל לא הוי באתר דמעוטה, אלא באתר דרבוניא. ובגין דאלין מיין דרשימין הקא אתמעטן, אתי קרא לאשמעינן דכתיב, והמים אינון דדיען ביומי דחג, אינון דרשימין גו קרבנין, דאינון טורי לוטין, היו הלוך וחסור טובא דלהון, ונגידו דאנגיד עליהו, היו הלוך וחסור, ובגין דאינון מים דלהון הוא, לא אתחברן אתונון, דלא יתחבר טובא דלהון, אלא זעיר זעיר.

תתפז אכל לישראל, דאינון מקב"ה, מה כתיב. ודורשי יי' לא יחסרו כל טוב. רישיה דקרא, כפירים רשו ורעבו, אלין ממנן דשאר עמין. ודורשי יי', אלין ישראל, לא יחסרו כל טוב, אלין אזלין ואסתלקו לעילא לעילא. ובג"כ,

חלופי גרסאות
ב בכלא.

מסורת הזהר
(תהלים לד).

ניסוך המים

הסולם

מאמר

החג, בא הכתוב להשמיענו, שכתוב, והמים דהיינו המים הידועים של ימי החג, אלו הרשומים בתוך הקרבנות, כי ביום השני כתוב בקרבנות ונסכיהו עם מ', ובששי, נאמר ונסכיהו עם י', ובשביעי כתוב כמשפטם עם ס', הרי כאן מים, שמכאן רמז לניסוך המים מן התורה, (כמ"ש תענית ב:) שהם, הקרבנות, הרי קלות, היו הלוך וחסור, (כנ"ל) אות תתפז והטוב שלהם, והשפע הנמשך עליהם היו הלוך וחסור. ומשום שאלו המים הם שלהם, של האומות וס"א, לא נתחברו האותיות מים שיהיו כתובים בתורה בפירושו. אלא הם מפורדות, כי ס"א היא בנסכיהו, והי' בנסכיהו, והי' הסופית בכמשפטם, כנ"ל. שהוא כדי שלא יתחבר הטוב שלהם, אלא יהיה מעט מעט.

תתפז אב"י לישראל דאינון וכו': אבל לישראל, שהם מהקב"ה, שהוא קו האמצעי, מה כתוב, ודורשי ה' לא יחסרו כל טוב. התחלת הכתוב הוא, כפירים רשו ורעבו, אלו הם הממונים של שאר העמים. ודורשי ה', אלו הם ישראל, לא יחסרו כל טוב, אלו הולכים ומתעלים למעלה למעלה. כי מעלין בקודש ואין מורידין. ומשום זה הטוב שלהם של האומות והס"א, שהם מים, היו הלוך וחסור עד חדש העשירי, שזה טבת, כי אז הם ימי הרעה. כי חדשי טבת שבט הם ימי דין ונקראים ימי

אבל כשהתגברו למשוך מבחינת שמאל בלי ימין דהיינו ממלכות כשהיא בפרוד, אז הוסיפו עין רע על הארת שתי עשר פרים שקבלו ביום א' וב', ונעשה עשתי עשר, כי כשמוסיפים ע' על שתי עשר נעשה עשתי עשר. ונמצא דאוסוף אתונון, שהוסיף ע', וגרע קרבנין, שכבר אין להם שתי עשר פרים אלא עשתי עשר פרים. וכן היו הולכים ומתמעטים עד שנפסקו לגמרי. וז"ש, מה כתיב, והמים היו הלוך וחסור וגו' אלין קרבנין דאזלין ומתמעטין וכו'.

מאמר ניסוך המים

תתפז אר"ש, אלעזר וכו': א"ר שמעון, אלעזר, בוא וראה. מיום השני התחילו המים להראות, דהיינו שהתחיל ניסוך המים על המזבח. שהיה ג"כ בשביל להמשיך חיות וקיום לס"א (כמ"ש להלאה באות תת"צ) ואם צמא השקהו מים אלין מים דרשימין הכא ביומי דחג. כיון שהתחילו המים, והס"א וע' אומות קבלו השפע, אז נתגברו, כנ"ל בדבור הסמוך, ומיום השלישי המלכות שרתה עליהם, שהמשיכו אותה בפרוד מו"א, כנ"ל. ואלו המים, לא היו יודעים הבבלים, למה הם רשומים כאן בחג, כלומר שלא היו יודעים, שהם לתת קיום לאומות העולם, שהרי הטוב של ישראל אינו במקום המיעוט, דהיינו בפרי החג המתמעטים, אלא במקום הריבוי, ומשום שאלו מים הרשומים כאן, מתמעטים, ביחד עם פרי (דפויי דף רנ"ט ע"א)

שמו

פנחס

טוֹבָא דְלֵהוֹן דְּאִינוּן מִים, הָיוּ הַלּוֹף וְחִסּוֹר. עַד הַחֹדֶשׁ הַעֲשִׂירִי. דָּא טַבַּת, דְּהָא כְּדִין יְמֵי הַרְעָה הָווּ, וְאִתְעַרַת הֵיא רְעָה וְאִתְתַּקַּפַת, וְכֹלָה קַדִּישָׁא לָא אֲנֵהִידַת מִגּוֹ שְׁמָשָׁא, כְּדִין נִרְאוּ רְאֵשֵׁי הַהָרִים, אֵלִין אִינוּן הָרֵי תְּשׁוּכָא, טוּרִין דְּלוּטִין אִתְחַזּוּן וְאִתְתַּקְפוּ, וְעַבְדִין בִּישִׁין בְּעֻלְמָא.

תתפח בְּיוֹמֵין אֵלִין, אִשָּׁה בְּהָאֵי עוֹלָה, דְּהָא כְּדִין יִהְיֵי אֲשִׁים אֲכָלִי חוֹלְקֵהוֹן. שְׂבָעִים פְּרִים אֵלִין, אִינוּן לְקַבֵּל שְׂבָעִים מִמֶּנּוּ, דְּשִׁלְטוּ עַל שְׂבָעִין עַמִּין. וְסִלְקִין בְּיוֹמָא קַדְמָאָה, וְנִחְתִּי בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, וְאֶקְרוּן פְּרִים מְנַגְחִין בְּיוֹמֵין דְּלֵהוֹן. דְּאֵילִם, אַרְבִּיסָר, תְּרִין בְּכָל יוֹמָא וְאִינוּן יִ"ד זִיְהוּ"ה. יְדָא דְשִׁלְטָא עֲלֵיהוּ תְּדִיר, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא. אִמְרִין בְּנֵי שְׁנָה, מְנַיְנָא דְלֵהוֹן תְּ"ץ.

תתפט וְאִי תִימָא אִי הָכִי, רַע עֵין תּוּיָן לְגַבִּיָּהוּ. אִין, דְּהָא כְּתִיב, כִּי נִחְלִים אֶתְּהָ חוֹתָה עַל רֵאשׁוֹ. אֲבָל אֲנִן לָא יִהְבִּינָן אֲלָא בְּחֻדוּתָא, דְּלִית בְּיוֹמֵי שְׁתָּא, חֻדוּתָא, כְּאֵלִין יוֹמֵין. וְכִגִּין דְּאֲנִן יְהִבִין בְּטוֹב לְפָא, וּבְחֻדוּתָא דְרַעוּתָא, אִתְתַּפֵּךְ עֲלֵיהוּ גְחִלִים עַל רִישֵׁיהוֹן, גּוֹמְרִין מְלַתְּסֵן, דְּחֻדוּתָא דִילָן, עַבְדֵי לֹן בִּישׁ. יִ"ד, ע', וְחָץ. כֶּף סִלְקִין בְּחוּשְׁבָנָא דִילֵהוֹן.

תתצ וְכָל דָּא יִאִתִּימָא מֵאֵן יְהִיב יִלָן לְאֶקְרָבָא עֲלֵיהוּ, דְלִמָּא אִינוּן

מטרת הזהר

(7) (משלי כה) תצוה מ צ"ו.

חלופי גרמאות

ג ל"ג הני אשים. ד אלם; מוסיף אילם חסר. ה ל"ג תרין בכל יומא. ו מוסיף אינון סימן. ז ה' ח תרין. ט ה' י אתמר. כ לוק; ל"ג לך.

מאמר

הסולם

ניסוך המים

אם כן, שאנו מקריבים י"ד אילים שתשלוט יד ה' וְחָץ כבשים, שזה סימן רע. שהיא כנגד צ"ח קללות שבתוכחה, וכן יפלה כחץ כבדם. הנה רע עין אנו אליהם, שאכול ושתה יאמר לו ולבו בל עמו. ומשיב כן. כי כתוב, אם רעב שונאך וגו', כי גחלים אתה חותה על ראשו. אבל אנו איננו נותנים אלא בשמחה, כי אין בימי השנה, שמחה, כמו בימים אלו דסוכות, ומשום שאנחנו נותנים בטוב לב ובשמחה ורצון, מתהפך מתנותינו אליהם לגחלים על ראשם, גחלים בוערות, שהשמחה שלנו עושה להם רע, דהיינו י"ד אילים, ע' פרים, ת"ץ כבשים, שכך עולה החשבון של הקרבנות שלהם. כי הי"ד אילים יורה על י"ד הויה השולטת בהם. וע' פרים, שהולכים ומתמעטים, יורה שהטוב שלהם ילך ויתמעט. וח"ץ כבשים יורה על מספר צ"ח קללות להשרות בהם. או יפלה כחץ כבדם.

תתצ) וכ"ף דא איתימא וכו': וכל זה, אם תאמר, מי נותן אותנו להקריב עליהם, על הממונים של ע' אומות, אולי אינם רוצים כל

ימי הרעה (כמ"ש בזהר חדש יתרו אות רפד). ורעה הו מתעוררת ומתחזקת והכלה הקדושה, שהיא המלכות אינה מאירה מתוך השמש, דהיינו שהיא נפרדת מן השמש, שהוא ז"א, אז נראו ראשי ההרים אלו, שהם הדינים דשמאל הנמשכים עם פרי החג, שהם אלו הרי חשך והרי קללות, הנראים ומתחזקים ועושים רעות בעולם. תתפח) ביומין אֵלִין אִשָּׁה וכו': בימים אלו, דחג הסוכות, כתוב אשה, בעולה הו שבהם, דהיינו שכתוב, והקרבנת עולה אִשָּׁה וגו'. כי אז אלו אשים שהם הדינים (כנ"ל אות תתע"ט) אוכלים חלקיהם, ע' פרים אלו הם כנגד ע' ממונים השולטים על ע' אומות. ומספרם עולה ביום הראשון, ויורדים ומתמעטים בכל יום ויום. ונקראים פרים מנגחים בימים שלהם. אילים (יש כאן חסר, וצ"ל) שנים. כבשים בני שנה ארביסר. אילים שנים בכל יום הם י"ד הויה. כי ז' פעמים ב' הוא י"ד. והוא יד השולטת עליהם תמיד בכל יום ויום. כבשים בני שנה, המספר שלהם ח"צ. דהיינו ז' פעמים י"ד הם צ"ח.

תתפט) וְאִי תִימָא אִי וכו': ואם תאמר (דפו"י דף ר"ט ע"א)

שמוג

פנחס

לא בעצן כל דא. אלא לית תקווה לכל אינון ממנו, יבכל אינון תורים אילים ואמרין פקני, בשעתא דישראל יקבי לון סעודתין אלין. ועם כל דא לא מתקרבו פלא, אלא לקב"ה בלחודוי, ואינון מתקרבי תמן, ואיהו פליג לון. ועל דא פתיב, אם רעב שונאך האכילהו לחם, אלין אינון קרבינין דחג. ואם צמא השקהו מים, אלין מים דרשימין הקא פיומי דחג. וכיומא תניינא, וכיומא שתיתא ושביעא, וסימן בו"ז יבוזו לו.

תתצא מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, אלין אינון מים, די מנסכי ישראל, בתדנה ובכחימו דקב"ה, דכתיב ושאבתם מים בששון. ונהרות לא ישטפוה, אלין אינון נהרי דאפרסמונא דכנא, דכלהו דכקי ומתקשרי ברחימו דא. אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו, דא סמאל, באהבה דישראל, למחוי ליה חולקא בהדיהו, באינון מים דרשימין הקא בפרשתא, דכתיב אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו, סימנא דאינון מים בו"ז, יבוזו לו ודאי, דהא פלהו אתחשיבו לגבן, תרש נשבר, דלית ליה תקנה לעלמין.

תתצב מים דלהון אתפליגו פיומין בו"ז, אשתארו שאר יומין, דאינון

חלופי גרסאות

ד לכל. ח אינון אלים; אינון אלין. נ מתקרב. ס מקרבי וליג תמן; מקרבי יתהון. ע יתהון. פ ליג אלין מים. צ ביומא. ק מוסיף ישראל בתג, ד ליג וברחימו דקב"ה. ש מוסיף איש דא. ת ליג מן בפרשתא עד בוז. א כלהון ויקר נמצא וליג אם יתן איש כל הון ביתו באהבה. ב ליג מים. ג ליג ודאי.

מסורת הזהר

(ח) (משלי כה) פקודי רנה צ"ס. (י) (שיר ח) ויהי רלד צ"א. (ט) (ישעיה יב) ח"א בהשמטות וסא: לעיל בלק אות תקטו צ"כ.

הסולם

ניסוך המים

ומתקשרים באהבה זו, אם יתן איש את כל הון ביתו וגו', זה סמאל, באהבה של ישראל, דהיינו שיהיה לו חלק עמהם באלו המים הכתובים כאן בפרשה, דהיינו, מה שכתוב אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז וגו', שהוא סימן של אלו המים שמנסכים אותו בימי בו"ז, דהיינו ביום ב' וביום ו' וביום ז'. יבוזו לו ודאי. כי כל ההון של סמאל נחשב לנו כמו הרש הנשבר, שאין לו תקנה לעולם.

תתצב מים דלהון אתפליגו וכז': ומפרש דבריו, מים שלהם, של סמאל והס"א והאומות, נתחלקו בימים בו"ז, נשאר שאר ימים, שהם שלישי רביעי חמישי, שאין בהם ניסוך המים, והסימן הוא הרש את הרשי האדמה, אשר הרש הוא ראשי תיבות חמישי רביעי שלישי, שבאותם הימים אין ניסוך המים. ואין

מאמר

כל זה. אלא אין שמחה לכל אלו הממונים, כמו בכל אלו הפרים ואילים וכבשים, בשעה שישראל נותנים להם סעודות אלו. ועם כל זה אין הכל נקרב אלא אל הקב"ה בלבד, והם, הממונים, מתקרבים שם, והקב"ה מחלק להם. ועל זה כתוב, אם רעב שונאך האכילהו לחם, אלו הם קרבנות החג. ואם צמא השקהו מים, אלו הם המים הרשומים כאן לנסכת בימי החג, ביום השני, וביום הששי וביום השביעי. והסימן בוז יבוזו לו. שהוא ראשי תיבות ב' ו' ז'.

תתצא מים רבים וגו': מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, אלו הם המים שישראל מנסכים בשמחה ובאהבת הקב"ה, שכתוב, ושבתם מים בששון. ונהרות לא ישטפוה, אלו הם נהרות אפרסמון הטהור, דהיינו י"ח נהרות השפעת, הנמשכים מיסוד הבינה (כנ"ל שמות רנ"ז). שכולם דבקים, (דפו"י דף רנ"ט ע"א)

שמד

פנחס

ד תמישי רביעי שלישי, וסימן, תר"ש את תרשי האדמה, ולית לון תקונא בתדן,
וְלֹא לְעֵלְמִין. וְאִי תִמָּא בּוּז יְבוּזוּ לוֹ כְּתִיב. הָתָם שׁ כִּי לֹא בָזָה וְלֹא שֶׁקֶץ עָנֹת.

תתצג) יומא קדמא מאי עביד ליה. אלא לא אקרי ראשון, ולא אקרי
אחד, אלא תמשה עשר סתם, בלא רשומא כלל. אבל שירותא דרשימו ודמיין,
מיום שני גוי. והכי אתחזי, בגין דלית טוב בשני, ובג"כ, לא רשים ראשון ולא
אחד כלל, ונהוי בסתם, ושרי רשימו ודיומין, ביום שני. ואתפלגו מים בבו"ז,
ואשתארו ביומין תר"ש, כמה דאתמר, וכלא פדקא יאות.

תתצד) זכאה חולקהון דישראל, דינדי לאעלאה לגו מותא דאגוזא.
ובגין למיעאל לגו מותא, מתפרין קליפין אליו, ועאלין. מה פתיב לכתר כל

מטרת הזהר

(ו) (תהלים כב) וישלח יט צ"ב.

חלופי גרסאות

ד ג' ד' ה' ו' נטריקון חמישי; וסימן חמישי, ה ל"ג ולא,
ו דיומין, ז ביומין, ח ל"ג מן מותא עד מותא.

מאמר

הסולם

ניסוך המים

להאיר בלי חסדים (כנ"ל ב"א דף מ"ז ד"ה
נפק) וע"כ יבוזו לו. משא"כ הארת החכמה
שישראל מקבלים, אין מכבים את החסדים
שה"ס אהבה.

תתצג) יומא קדמא מאי זכוי: שואל,
יום הראשון של החג, מה הוא עושה. כי
חושב ימי בו"ז דחג לניסוך המים, וימי
הר"ש דחג לימים פנוים מניסוך המים, ויום
הראשון של החג אינו מזכיר כלום. ומשיב,
שיום הראשון לא נקרא ראשון, ולא נקרא
אחד, אלא שנקרא חמשה עשר סתם. בלי
ציון מיוחד כלל, כי אין בו דבר מיוחד לציון.
אבל התחלת הציון של ניסוך המים הוא ביום
שני, וכך ראוי להיות, כיון שנותנים בו חלק
לסטרא אחרא, ראוי להיות ביום שני, שלא
נאמר בו כי טוב בשני. ומשום זה אינו מציין
כלל יום ראשון, ולא אחד, והוא חמשה עשר
סתם, ותחילת הציון והתירוש של הימים
מתחיל ביום שני. ומחלקים המים בימים
בו"ז, ונשארו פנוים בימים הר"ש, כמו
שלמדנו, והכל כראוי.

תתצד) זכאה חולקהון דישראל וכו':
אשרי חלקם של ישראל, שיודעים לכנוס
לתוך מות האגוז, כלומר שהקדושה היא כמו
מות האגוז שקליפות מסבבים אותו, ובכדי
לכנוס לתוך המות, הם משברים הקליפות
האלו שמסבבים אותו, ונכנסים. מה כתוב,
לאחר

ואין להם תקון עמנו, ולא לעולם. כי כמו
שארין להם תקון בימים חר"ש, כן לא יהיה
להם תקון לעולם. ואם תאמר, בוז יבוזו לו
כתוב, ולפי הנ"ל היה צריך לומר בוז לא
יבוזו לו, דהיינו שאינם רוצים בבו"ז, שהוא
הון של סמאל. ומשיב, שכתוב שם כי לא
בזה וגו'. פי', שזהו רמו שישראל אינם
רוצים לותר על אהבה בשביל הארת ניסוך
המים שבבו"ז, שהוא הון הס"א, דהיינו שיש
לסטרא אחרא חלק בהם. ויבוזו לו, אינו טובב
על האור שבבוז, אלא כפשוטו שהם מבזים לו.

ופירוש הכתוב הוא. מים רבים לא יוכלו
לכבות את האהבה, היינו מימי החכמה
שעליהם כתוב ושאתם מים בששון ממעיני
הישועה. ואע"פ שהם חכמה אינם מכבים
את החסדים הנקראים אהבה. וכמו כן,
ונהרות לא ישטפה, היינו נחלי אפרסמון,
אע"פ שיש בהם הארת חכמה, עכ"ז אינם
שוטפים את האהבה, דהיינו שאין ממעטים
את החסדים. אבל אם יתן איש, שזה סמאל,
את כל הון ביתו דהיינו כל האורות שיש
לו באהבה, שתמורת ביטול האהבה, יתן לנו
אורות ניסוך המים שבימים בוז, כי הארת
המים שבבו"ז מתמעטת והולכת, וזה יורה
שממעט האהבה, דהיינו החסדים, כי החכמה
שיש בה חלק לסטרא אחרא, ממעטת תמיד
החסדים, נמצא שהארת חכמה שלו מכבה
את האהבה, עד שהחכמה תשאר בלי חסדים.
ואז גם הארת החכמה נכבית כי אינה יכולה

(דפו"י דף רנ"ט ע"א *) (דף רנ"ט ע"ב)

שמה

פנחס

האי. ביום השמיני עצרת תהיה לכם. לבתר דתברו כל הני קליפין, ותברו כמה גזיזין, וכמה נחשים קטלו, וכמה עקרבים דהוו לון באינון טורי דחשוכא, עד דאשפתו אתר דישוכא, וקרנא קדישא, מקפא שורין סחור סחור, פדין עאלו לגבה, למעבד נייחא תמן, ולמחדי בה. והא אוקימנא מלה.

תתצה ונדא איהו עצרת, פנישו. אתר דמתפנש כלא לגבה. תהיה לכם, ולא לאתרא, למחדי אתון במאריכון, ואיהו ביהדייכו. ועל דא פתיבו, שמחו בניי וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב. ⁹

חלופי גרמאות

ט עאלו. י גזיזין ותברו קליפין. כ לייג כמה. ל בהדיהו, ח בדפויי כתבו אמר ריש כל מאן דחדי וכו' עד שלא עשו חסד עם העניים נדפס בהקדמת בראשית דף י' ע"ב (והוא מן אות קע"ו עד אות ק"פ).

מסורת הוהר

9 (תהלים לב) אמור קה צ"ל.

עשו חסד עם העניים נדפס בהקדמת בראשית דף י' ע"ב (והוא מן אות קע"ו עד אות ק"פ).
דרך אמת ון חומות מוקפים.

ניסוך המים

הסולם

כאמר

תתצה) ונדא איהו עצרת וכו': וזה הוא עצרת, שפירושו אסיפה, דהיינו המלכות, שהיא מקום שמתאסף הכל אצלה, כי היא בית קבול לכל האורות העליונים. תהיה לכם, היינו ולא לאחר, שאין לס"א חלק בו, אלא שאתם תשמחו באדונכם והוא עמכם. וע"ז כתוב, שמחו בה' וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב.

סליק פרשת פנחס

לאחר כל זה. ביום השמיני עצרת תהיה לכם. כי אחר ששברו כל אלו הקליפות, ושברו כמה כוחות, והרגו כמה נחשים וכמה עקרבים שהיו להם באלו הרי חשך, עד שמצאו מקום ישוב ועיר קדוש, שהיא המלכות הקדושה, מוקפת חומות סביב סביב, אז נכנסו אליה בשמיני עצרת. לעשות נחת לה שמה, ולשמח בה. וכבר העמדנו הדבר (עיי' לעיל אות ל"ג). כחות כמו תברא ר"ע לגזיזה (סנהדרין ד').

דפויי דף רנ"ט ע"ב

